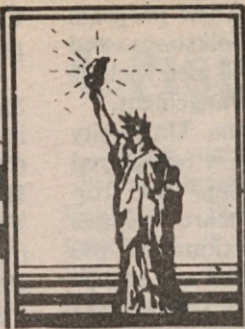

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

C
AMERICA

ARLINGTON, VA. 22201-2537
APT. 1406
1301 N. COURTHOUSE RD.
MILAN KRAVANJA

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

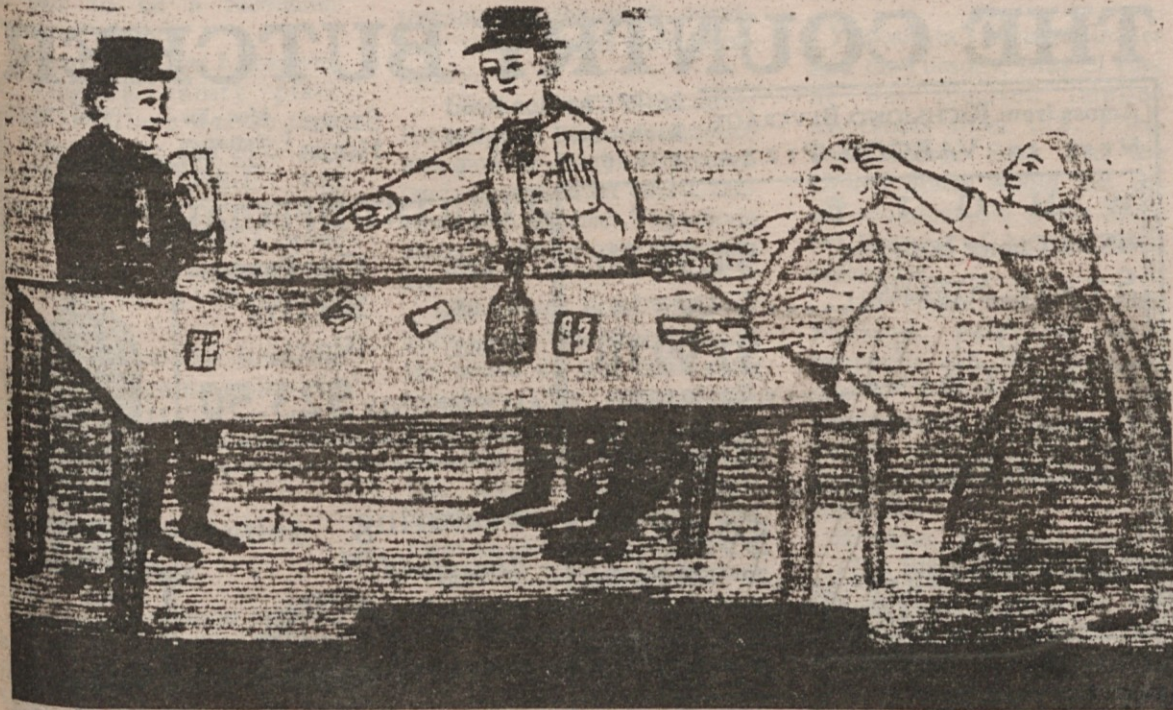
Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
No. 21 Vol. 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, MAY 23, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50¢

Amazing beehive art of Slovenia

Vice: an infuriated wife takes her husband by the hair to drag him away from a bout of gambling and drinking. The painting is dated 1879

The European

This may well be the only thing that is uniquely Slovenian said Gorazd Makarovic, curator of Slovenia's Ethnographic Museum. It was a safe assumption. There may be native paintings elsewhere in the world which rival those in Makarovic's museum, but there are certainly none painted on beehives.

For reasons even Makarovic cannot fathom, Slovenian farmers in the area known as Dolensko took to decorating the front boards of their beehives some time in the middle of the 18th century.

This outlet for the nation's artistic talent continued for more than a hundred years before finally dying out at the beginning of this century.

The icon-like images were painted on wooden boards, each roughly 15cm by 35cm. They once decorated many an apiary in this tiny alpine territory of unpolluted lakes, breathtaking mountain scenery and lovely baroque churches.

Had art critics seen these pavilion-shaped apiaries before they crumpled to the ground, they might have rescued more examples of what are now considered national treasures.

For there must have been an element of grandeur about them, mocking the surrounding bleakness and poverty of Dolensko as it was. It is intriguing today to conjure up the sights of the neatly-stacked wooden hives placed side by side, their front boards offering a stunning display of stark colors and fresh imagination.

Seen en masse, they must have seemed like open-air art galleries, to be marvelled at by travellers and wanderers in what was then the periphery of the civilized world of Europe. Slovenian people lived under

the domination of Germanic people for more than 1,000 years as bonded peasants in the feudal system of the Habsburg empire. Until well into this century, they did not take even carpets and pictures in their homes for granted.

After the First World War, Slovenia became a republic of Yugoslavia. It was only then, when a passionate interest in Slovenia's past became a national obsession, that someone "discovered" the artistic merits of the few remaining front-board paintings to have escaped destruction.

At first, even the more artistic inhabitants of Ljubljana, the capital of Slovenia, eyed them with suspicion.

Later, however, they took to them with open enthusiasm. A few choice pieces were donated to Western museums and the Slovenians recognized they now had their own native art, one which was theirs and theirs alone.

Today that art, once scorned as vulgar and primitive, is safely preserved and catalogued for the nation and

posterity in three museums.

And, years after they were last painted, these boards are now collectors' treasures, a black market item and the subject of scholarly research.

The remaining mystery, however, is why this particular type of folk art was confined to Slovenia and cannot be found in neighboring areas. Even an expert such as Makarovic, who has written a book on the subject, has no answer.

One fascinating theory about why the art form developed, however, is put forward by Ida Gnillsak, the curator of the Cebelarski Museum at nearby Radovljica.

She believes that the Slovenians were shrewd enough to notice that bees can differentiate between colors. The tiny insects used the bright colors on the front boards of their beehives to identify their own.

The Cebelarski museum has about 200 examples of beehive art. Another important collection, containing about 40 specimens is on display at the Pokrajinski museum in Celjea.

Daily round: a young man climbs a tree to perform the tricky task of collecting a swarm of bees.

Iz Clevelanda in okolice

Spominski dan—

Društvo slovenskih protikomunističnih borcev vabi v nedeljo, 26. maja, popoldne ob 3.30 na pokopališče Vernih duš k molitvi za svoje pokojne člane in druge slovenske rojake in rojakinje, ki so sodelovali v boju proti komunističnemu nasilju v naši slovenski domovini in drugod po svetu. Zbirališče pri velikem križu. Molitve bo vodil župnik sv. Vida, č.g. Jože Božnar.

Večerja na Slov. pristani—

To nedeljo, 26. maja, ste vabljeni na večerno veselico na SP. Večerjo bodo začeli streči ob 5. pop., na voljo bo izbira med svinjsko pečenko (\$10) in govejimi zrezki, pečenimi na žaru (\$12). Pridite!

Delo na Slov. pristani—

Upravni odbor Slovenske pristave lepo vabi in naproša člane in članice SP, da pridejo to soboto, 25. maja, pomagat čistiti in urejati prostore in naprave za novo poletno sezono. Za delavce bo poskrbljeno s kosilom in okrepcili.

Prvi piknik—

Tradicionalni otvoritveni piknik na Slovenski pristani bo v nedeljo, 2. junija. Začel se bo s kosilom, ki ga bodo delili med 12. in 2. uro pop. Sv. maša se bo začela ob 2. pop. in sicer zaradi procesije Sv. Rešnjega Telesa v Collinwoodu, mašo bo daroval č.g. Drago Ocvirk. Po maši bo zabava, za katero bo igral Alpski sekstet. Dalje, s tem dnevom se začne poletna sezona, tako bo odprto tudi kopališče. Vabljeni na piknik so vsi člani in prijatelji Pristave.

Vesela novica—

Obveščeni smo, da je dr. Jože Bernik, pred tedni poškodovan v avtomobilski nesreči v Sloveniji, bolnišnico že zapustil. V Sloveniji namerava ostati do konca junija, kajti je zelo angažiran pri sodelovanju s slovensko vlado glede več pomembnih projektov. Dr. Bernik je tudi aktiven v pripravah za ustanovitev dnevnika Slovelec, ki bo predvidoma začel izhajati enkrat prihodnji mesec, torej v juniju.

Zahvala Korotana—

Pevski zbor Korotan se želi najpristrčneje zahvaliti pevskega zboru Jadran in njegovemu predsednici Betty Rotar in sicer za košarico cvetja in čestitke, podane na koncertu ob 40-letnici Korotana 4. maja.

Dobrotnika iščemo—

Naša pisarna išče dobitnika, ki bi kril šestmesečno naročnino AD za misijonarja. Polovica (\$17.50) je namreč že krita. Oglasite se v pisarni ali kličite 431-0628. Hvala!

Koncert—

V petek, 31. maja, ste vabljeni na koncert zbora Univerzitetne pediatrične klinike v Ljubljani in sicer v SDD na Waterloo Rd. ob 8. zv. Vstopnice so po \$8 in jih dobite pri vходу v dvorano. Po koncertu bo družabno srečanje s pevci in pevkami.

Prodaja krofov in peciva—

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu, bo imelo prodajo krofov in peciva to soboto, 25. maja.

Piknik na ADZ središču—

Ta ponedeljek, 27. maja, Spominski dan, bo piknik na ADZ rekreacijskem središču v Leroyu. Vstopnina \$5, začetek ob 1. pop. Od 1. do 4. igra Bobby Kravos godba, od 4. dalje pa Joe Fedorchak orkester.

Maša za žrtve komunističnega nasilja—

Društvo slov. protikomunističnih borcev vabi v nedeljo, 9. junija 1991, opoldne k sv. maši pri Lurški votlini na Chardon Rd. v Euclidu za pokojne žrtve komunističnega nasilja v Sloveniji in drugod po svetu. Sv. mašo bo daroval č.g. dr. Pavle Krajnik. Vsi vabljeni!

Pri Sv. Lovrencu—

V nedeljo, 2. junija, bo po sv. maši ob 11. dop. v cerkvi sv. Lovrenca procesija Sv. Rešnjega Telesa. Isti dan popoldne bo kosilo na čast Al Resnika, moža leta SND na E. 80 St. Kosilo bo servirano med 2. in 4. pop., Vadnjali bodo pa igrali od 4. do 8. zv. Vstopnice za kosilo in ples so po \$12, dobite jih, če pokličete 341-7540.

Spominski darovi—

G. in ga. Anthony Baznik, Euclid, O., sta darovala \$100 v podporo AD v spomin sestre ge. Baznik, Jean Brodnik, ki je ta list imela zelo rada.

Mary Agnes Turk in hčerka Marilyn, Cleveland, O., sta poklonili \$50 našemu listu, v spomin moža Rudolpha.

Ann Kapudja, Cleveland, O., je darovala \$10, v spomin mame Anne Alick.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Oglasi—

Med dohodki, ki pomagajo ta list vzdrževati, so seveda oglasi. Tako vas npr. danes opozorimo na oglas CPI Photo Finish, kjer si prihranite 50% pri razvijanju filma. Tudi pomaga, če omenjate, da ste oglas videli v tem listu, kajti tako vedo oglaševalci, da imajo njih oglasi učinek. Vse to gotovo veste, zato nimamo namena ponavljati za vsak novi oglas. Dobra beseda v tem oziru je pa gotovo listu koristna.

Best Birthday Wishes

Paula and Frank Pustotnik celebrate their 80th and 85th birthdays this May. Congratulations to the couple who also celebrated their 50th golden wedding anniversary this past winter.

Warmest birthday wishes from their family: son, Emil and daughter-in-law, Sandy, daughter, Pauline and son-in-law, Donald and their four grandchildren, Paul Pustotnik, age 15, Christina Pustotnik, age 14, Kristine Coker, age 9 and John Coker, age 3.

Coming Events...

Thursday, May 23
Our Lady of Brezje observance at Our Lady of Lourdes Shrine off Chardon Rd. in Euclid, Ohio sponsored by Ohio Federation of KSKJ lodges, beginning promptly at 7 p.m. *Everyone* welcome.

May 25-27
Annual Pittsburgh Folk Festival at David L. Lawrence Convention Center. Slovenian Day, Sunday, May 26 with Polka Mass featuring Frank Kalik Orchestra aboard Majestic of the Gateway Clipper Fleet along with music of Al Battistelli Band. Dancing following until 12:30.

Sunday, May 26
Picnic at SNPJ Farm on Heath Rd. Music by Harry Faint Revue from 3:30 to 7:30 p.m. Food available all day.

Monday, May 27
Chicken Barbeque Dinner at SNPJ Farm on Heath Rd. from 1 to 3 p.m. Donation \$6 in advance or \$7.50 at gate. Sumrada Orchestra from 3:30 to 7:30 p.m. For tickets call 942-6988 or 481-3187.

Friday, May 31
University Pediatrics Clinic Chorus of Slovenia concert at Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., 8 p.m. Admission \$8. Tickets at Tivoli or Polka Hall of Fame.

Sunday, June 2
St. Vitus Alumni Annual Reunion Day, 12 Mass, dinner at 1:30 p.m. in school auditorium. Reservations \$15 to treasurer Joseph Brodnik, 344 Claymore Blvd., Richmond Hts., OH 44143.

Sunday, June 2
Sunday afternoon dance, 4 to 8 p.m. with Al Markic Orchestra at West Park Slovenian Home.

Sunday, June 2
Slovenian National Home No. 2, 3563 E. 80 St. Man of the Year Testimonial for Albin (Beanie) Resnik.

Wednesday, June 5
Bi Monthly 50/50 raffle sponsored by Slovenian National Home No. 2, 3563 E. 80 St., Cleveland.

Sunday, June 23
Ohio KSKJ Day Picnic at Slovenska Pristava. Music, dancing, food, refreshments. *Everyone* invited!

Our Lady of Brezje Observance
On Thursday, May 23, at 7 p.m. the members of the Ohio Federation of KSKJ Lodges (and guests) will meet at Our Lady of Lourdes Shrine on Chardon Road in Euclid for May devotions in honor of Our Lady of Brezje.

It is anticipated that several Slovenian clergy will participate, as well as numerous faithful from the Greater Cleveland area Slovenian parishes.

Everyone is invited.

Memorial Weekend at SNPJ Farm
Memorial Day Weekend is the official opening of the Picnic Season at the SNPJ Farm on Heath Road. This long-awaited two-day weekend is a great way to start off the summer season and we welcome all our SNPJ members and friends to join us.

At Sunday's picnic, May 26th, dinners will be available starting at 1 p.m. as well as Roast Beef and Sausage Sandwiches, homemade "krofe" (donuts) and refreshments.

Music for dancing pleasure will be by the Harry Faint Revue featuring George Stadihar from 3:30 to 7:30 p.m.

For the past several years the Farm Board has sponsored a Chicken Barbeque Dinner at the Farm on Monday (Memorial Day), May 27. Cost of this delicious dinner will be \$6.00 for advance ticket sale, which will include gate admission.

Ljubljana Clinic Chorus Concert

The Slovenian Chorus of Cleveland (Glasbena Matica, Jadran, Korotan, and Zarja) and the American Slovene Committee for Cultural Exchanges is proud to present the 40-voice chorus of the University Pediatrics Clinic Chorus of Ljubljana in a concert on Friday evening, May 31. They will sing at the Slovenian Workmen's Home.

The singers are doctors, nurses and medical staff from the Slovenian Clinic. The ensemble has won music awards in Slovenia and is known as one of the nation's

best choruses. Their program of Slovenian folksongs and choral works will also include an American arrangement.

The Ljubljana University Pediatrics Clinic is recognized as being among the top children's healthcare facilities in Europe. Sections of the Clinic were funded and equipped with gifts from Slovenian-American communities, especially in Cleveland.

The chorus' most famous alumnus is Lojze Peterle, Prime Minister of Slovenia.

The University Clinic has cooperated with Cleveland's

Rainbow Babies' and Children's Hospital on special projects.

Concert time is 8 p.m. The Slovenian Workmen's Home is at 15335 Waterloo Rd. in Cleveland. Admission is \$8.00. Tickets are available at Tivoli Imports, 431-5296 and the Polka Hall of Fame, 261-FAME.

Note: Doctors, nurses, and staffers are looking for host families and relations to welcome them during their three-night stay in Cleveland. If you would be interested in having a guest from Slovenia in your home, call 431-5296.

THE COUNTRY BUTCHER

26187 Chardon Road
Richmond Heights
289-1956

Across from RICHMOND BEVERAGE
Next to VARGO'S PIZZA

STORE HOURS: MON-FRI 9 AM - 7 PM
SATURDAY 8 AM - 6 PM
CLOSED SUNDAYS

W H O L E		POULTRY SPECIAL	
USDA Choice Boneless STRIP STEAKS.....	\$4.99 lb.	6 LBS. CUT FRYERS	
W H O L E PORK LOINS.....	\$1.99 lb.	6 LBS. BREASTS	
TYSON Cornish Hens.....	2/\$5.00	6 LBS. WINGS	
Fresh Ground CHUCK PATTIES.....	\$9.25 per box	ALL FOR ONLY \$23.50	
	20- 1/4 lb Patties	Featuring Daisyfield™ Pork	
PLUS receive a free package of buns!		 All Flavors 99¢ 2-liter bottle	
Chicken Wing Dings.....	\$6.50 per 5 lb. bag		
Ground Turkey	99¢ lb. in 1 lb. rolls	FOLGERS Coffee \$4.99 34oz. can	
Try Our	Fresh Homemade SAUSAGE, KIELBASI & SLOVENIAN SAUSAGE	Visit Our Specialty Cases ♦ Old World Deli ♦ ♦ Prepared Foods ♦ ♦ Deluxe Party Trays ♦ ♦ Fresh & Frozen Seafoods ♦ ♦ Gourmet Desserts ♦	
FAMILY SPECIAL*			
3 lbs. Center Cut PORK CHOPS			
10 8 oz. Choice Boneless STRIP STEAKS			
5 lbs. GROUND CHUCK PATTIES (20 - 1/4 pounders)			
3 lbs. BONELESS CHICKEN BREASTS			
3 lbs. CHICKEN WINGS			
1-PACKAGE OF HAMBURGER BUNS -- FREE!			
ALL FOR JUST \$69.50			
* As always, THE COUNTRY BUTCHER will custom freezer wrap all orders . . . FREE OF CHARGE!			
THE COUNTRY BUTCHER \$1.00 Off Coupon Stop in, visit, and see what you've been missing! Good with purchase of \$15.00 or more. Offer Expires May 31, 1991			
Ask Us About Our Freezer Programs, Our Fabulous Picnic Paks and Our <u>FREE</u> Delivery Service!!			

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks FREE
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

NO STRINGS ATTACHED

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

"GOSPA-1" and "MR-1"

by John Mercina

If vanity is "an inflated pride in oneself" then the state of Virginia must have the most proud people in the country and one of them could possibly be a Slovenian woman.

While driving on Rt. 66 toward Washington about a month ago, a car bearing Virginia license plate, "GOSPA-1," driven by a young lady, passed me. Surely it had to be a Slovenian "Gospa" (Mrs.).

A short time later I observed a Virginia vanity plate "MR-1." There was no time to stop the car and find out whether this "MR-1" was married to "GOSPA-1". If the two are married I opine that "MR-1" is an American married to a Slovenian "Gospa."

Any help on this from the Slovenian community in Washington, D.C.?

Crime Prevention Fair

A crime prevention fair will be held on Saturday, May 25 from 10 a.m. to 3 p.m. at St. Vitus church hall, E. 61 and Glass Ave.

The event will be hosted by Commander Rocco Pollutro, 6th District, Cleveland Police Department.

Learn how to make your family, home and neighborhood a safer place.

Different police units and experts will be on hand to explain about drugs, con-artists, home and business security surveys, neighborhood watch, and numerous other topics.

Kids meet "McGruff" the crime dog.

Films, coloring books, handouts.

Everyone is urged to attend.

Labor Day Weekend

Bishop Baraga Days, Washington, D.C.

Crisis in Yugoslavia

from various sources

In the Yugoslavian capital of Belgrade, the Communist leadership of the republic of Serbia is blocking Croatia from taking its constitutional turn at the helm of the country's rotating federal presidency.

Sixty miles from Split, mobs of Serbian nationalists opposed to the republic of Croatia's demands for more autonomy are blocking all rail and road transport to the north, severing Croatia's ports from its industry.

These two blockades, frustrating both economics and politics in this fractured land, have ignited ethnic tensions and pushed Yugoslavia closer to the point of breaking up.

Cab driver Bozo Mula of Split says, "Nowhere else in the world do you have such treachery. He suggests the time has come for Croatia to put into action the name of this ancient Adriatic port: Split from Yugoslavia and form an independent state.

However, Serbians leaders are adamant about maintaining the current shape of Yugoslavia with central control concentrated in Belgrade which is also the Serbian capital.

More than 20,000 people in Split, which has a total population of 200,000, have lost their jobs in the past month as goods pile up at the ports and ships are turned away. Since the traffic disruptions started, Croatia believes it has lost \$2.5 billion in economic activity. The Adriatic tourist beaches, the main foreign exchange earner in both Croatia and Yugoslavia, are deserted.

Two weeks ago, scenes of angry Croats clashing with Yugoslav soldiers in the streets of Split (one of the soldiers was pulled from his tank and killed) were shown around the world, touching off a flood of vacation cancellations.

"I'm so afraid. My suitcase is already packed, so when the fighting starts I'll be off to Vienna," says Ljubica Glavur-tic, a receptionist at a Split office building.

Mr. Mula, a Croat nationalist, believes a national divorce is unavoidable. After all, he says, he would never allow his daughter to marry a Serb. "Why then," he asks, "should we have to share a country with them?"

Yugoslavia's Prime Minister said on Tuesday, May 21 that he has received implied assurances from U.S. President George Bush that the United States would not cut off economic aid to his country because of human rights violations.

The Prime Minister, Ante Markovic, said that in a telephone call Mr. Bush indicated there had been no fundamental change in U.S. policy towards this Balkan country of six quarrelsome republics.

However... (The State Department said the Bush Administration had suspended a \$5 million aid program to Yugoslavia and would oppose its loan requests from the International Monetary Fund and World Bank, The Associated Press reported.

(Spokeswoman Margaret D. Tutwiler said the reasons for the aid cut-off were that the Serbian leadership was exercising "severe repression in Kosovo Province, had not conducted fully free and fair elections, and was now acting to destabilize the Yugoslav presidency.")

Leaders in Croatia and Slovenia, Yugoslavia's richest and most independence-minded republics, expressed dissatisfaction that their republics might suffer economically because of Serbia, but they expressed hopes that a change in U.S. policy would eventually lead to direct aid to individual Yugoslav republics that comply with the Nickles Amendment.

Slovenia's foreign minister, Dimitrij Rupel, said Slovenia, which is scheduled to declare itself independent from Yugoslavia on June 26, will also approach Washington for direct aid.

Croatian soldiers in the 17th century invented the necktie — "the only male garment which does not have any practical use," a Croatian government publication proudly asserts.

A more recent Croatian invention, the Yugoslav federation with its rotating presidency, may not stand the test of time as well as the neckscarves that the French named after their Croatian regiment, the Royal Cravate.

The Croat who designed the cumbersome system of balancing Yugoslavia's six republics and two provinces was Josip Broz, better known as Marshal Tito. During his 35-year rule as president and Communist Party chief, Tito juggled the conflicting ambitions of 8.8 million Serbs and 4.5 million Croats, along with many smaller groups within the federation of 23.5 million. Tito's death in 1980 brought

many predictions that his multinational country would soon shatter. His system of rotating the presidency annually among the six republics and Serbia's two provinces

somehow worked until Wednesday, when Communist-led Serbia and its provinces voted to block the election of Croatia's Stipe Mesic as president.

TIM MCGREW - ANDY TUZZEO

We serve residential and commercial customers with a rainbow of colors.

All Heights areas, Willoughby, Willowick, Euclid, Richmond Heights, Painesville, Mentor, Solon and Madison.

To refresh and beautify your home with a new carpet, call us at

Shore Carpet

854 E. 185 ST., CLEVELAND Residential and Commercial

STORE HOURS Mon., Tues., Thurs. 9:00-8:00 Wed., Fri., Sat. 9:00-5:00

531-0484 FREE HOME ESTIMATES

SAVE 50% ON FILM DEVELOPING WHILE YOU SHOP!

One-Hour Service • In The Mall

Each picture is the best it can be or we reprint it free...now!

Offer applies to regular one-hour prices. No limit on number of rolls discounted with this coupon. 4x6 color prints (print length varies with film size). Offer applies to first set of prints only. C41 in lab process. Cannot be combined with other film developing offers. Coupon good through July 20, 1991.

11010803 **CPI photo finish** one hour photo

One-Hour Services: photo finishing • enlargements reprints • double prints

Also Available: wallet photos • film instant color passport photos video transfer copies from prints cameras and accessories E-6 slide processing

Euclid Square Mall center court

Severance Town Center between Center Court & Galaxy Food Court

Contact us for all Your Travel Needs Foreign & Domestic

PATRICIA SPIVAK TRAVEL CONSULTANT

BUSINESS OR PLEASURE WEEKEND TRIPS TO WORLD TOURS FULL SERVICE AGENCY

22078 LAKESHORE BLVD. EUCLID, OHIO 44123

PHONE: (216) 261-1050 800-659-2662

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

(216) 486-1944

478 E 152ND STREET CLEVELAND, OHIO 44110

RADDELL'S SAUSAGE SHOP

"Quality Sausage Is Our Business"

A safe and peaceful Memorial Weekend is wished to all our customers. — Welcome home to all our troops who served so gallantly in the Persian Gulf War.

Grdina—Cosic—Faulhaber

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

28890 Chardon Road

Willoughby Hills

944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

IN MEMORY

of Deceased Veterans
of St. Vitus Parish

"We love our dead.
We can help our dead.
Let us pray for them always."

CWV Memorial Verse

Catholic War Veterans St. Vitus Post 1655

Memorial Mass, Sunday, May 26, 1991

- 8:45 a.m. — Assembly in front of St. Vitus School
- 9:00 a.m. — Raising of Colors and National Anthem
Placing of Wreath at the flag pole
- 9:10 a.m. — Parade to Church
- 9:15 a.m. — Mass celebrated by Fr. William M. Jerse

MEMORIAL FOR PARISH VETERANS

Prayers for "Our Dead" — TAPS

10:15 a.m. — Parade returns to Flag Pole

Prayer — Rifle Salute — Taps

— OUR DEAD —

*Our dead are not unknown soldiers,
We know who they are and whither they seek to go.
We know that they must languish in purgatory until
the last earthly stain is wiped away and until the last
earthly injustice is repaired.*

List of deceased veterans who died in service.

Frank Benigar
August Bizil
Stephen Butala
Robert Butara
Joseph Debelak
Michael Dimc
Albin Dolence
Anthony Fortuna
Albert Grdanc
Joseph Jelenik
Vladimir Kaucic
Stanley Koshak
Louis Kozar
Edward Kuznik
Robert Levec
Steven Markolia

Raymond Medves
John Petrincic
Anthony Primc
Frank Razborssek
Sylvester Sekne
Anthony Silc
John Simoncic
Robert Starc
William Staric
Raymond Stefe
Edward Strauss
Henry Streiner
Albert Tasker
John Valencic
Rafael Zonta
Stanley Zupancic

Deceased Members, St. Vitus War Veterans

Edward Abraham
Edward Ahlin
Leona Alich
Louis Arko
Vincent Baskovic Sr.
Vincent Baskovic Jr.
Frank Bizjak
Rudy Brancel
Michael Brihta
Vincent Briscar
George Buncic
Joseph Butler
Anthony Cizel
Martin Cullinan
Frank Debelak
Frank G. Drobnic
James V. Drobnic
Victor A. Drobnic
Joseph Dular
Rudolph Franz
Anthony Garbas
Maximillian Germ
Edward Godic
Frank Godic
Harold Golob
Stanley Golob Jr.
Frank Gorsha
John Gramc
John J. Gramc
Matt Grdina
Milan Jaksic
Richard Jaksic
Frank Kapla
Joseph Kasunic
John Kirk Sr.
Charles Knuth
Frank Komat
Anthony Kovach
Anthony Krampel
Edward Kuhar
Elmer Kuhar
Albert Kurent
Anthony Kuznik
Joseph Laurence
Rudolph Laurich
Frank J. Lausche
Edward Ljubi

Rudolph Lovko
Ulrich Lube
Joseph Masar
Edmund Matjasic
Herman Meglich
Frank Mervar
John Milakovich
John Miller
Florian Mociilnikar
Rudolph Nosse
John Novosel
Frank Oblak
Joseph Okorn Sr.
John Oster
Anton Palcic
Frank Perusek
Ralph Radel
Robert Reimen
Anthony Rolik
Joseph Rozman
Rudolph Rozman
Louis Sadler
Charles Saye
Edward Sedlak
Vincent Shenk
Ludwig Snyder
John Spech
Joseph Spech
Anthony Strojcin Jr.
Victor Subel
David J. Telban
Edward Tomc
James Turk
Frederick Ubic
John Verbec
John Verhovnic
Joseph Vesel
Clarence Vokac
Peter Weiperth
Stanley Winter
Stanley Zabka
Anthony Zadnik
Anton Zak
Zeno Zak
Laddie Zindar
John Znidarsic
Joseph M. Zupancic

Recent Deaths

FRANK G. DEZELAN

Frank G. Dezelan, 75, of Prosser Avenue died Friday, May 17 in St. Joseph Hospital in Lorain, Ohio.

Mr. Dezelan was born in Cleveland and was a lifetime resident of the St. Clair area. He was retired from Pepsi Cola where he was employed as a syrup mixer. He was a U.S. Navy veteran of WWII.

He was the husband of the late Mollie (nee Zigman), the father of Frank A. (Sheffield Lake), grandfather of Lisa, brother of Mary Dinicola, Christine Muhlbach, Helen Relic, John Ponikvar and the following deceased: William, Valentine Ponikvar and Sylvia Kordish.

Friends were received at Zele Funeral Home, 6502 St. Clair Ave. Monday, May 20. Funeral services were held at St. Vitus Church on Tuesday, May 21. Burial was in the Yankovic Family plot in Calvary Cemetery.

Contributions to the American Cancer Society in his memory would be appreciated.

LOUIS LOVSIN

Louis Lovsin, 65, of Euclid, died in Meridia Euclid Hospital on Sunday, May 19th. He was born in Yugoslavia.

He worked for General Motors as a fabricator.

He was the husband of Olga (nee Zamlen), the father of Louis, Vincent and Stanley, son of Louis (dec.), and Pauline (Yugo), and the brother of Leopold and Vinko (both of Yugoslavia).

Friends were received at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Wednesday, May 22 where services are held Thursday, May 23 at 8:15 a.m. and at St. Vitus Church at 9:30 a.m. Interment All Souls Cemetery.

Anton M. Lavrisha

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

ALBERT PECHARKO

Albert Pecharko, 72, died at his home on Wednesday, May 15. He was born in Pennsylvania.

He was a member of the 32nd Ward Democratic Club, Waterloo Beach Homeowners Association, and the Holmes Avenue Pensioners. He was also an usher at St. Jerome Church. Mr. Pecharko retired from Lincoln Electric where he was employed as a chemical materials handler for 30 years.

He was the husband of Emma (nee Gregor, formerly Yovich). He was the father of Linda Berrow, Michael and Dennis (CA), grandfather of Daneen, David Diana and Michael; brother of Margaret Stevens (NYC) and the following, all of Pennsylvania: George, Paul, Agnes Genovese, Mary Zelenski, Dorothy Hoover, Loretta Howe. He was preceded in death by his first wife, Margaret.

Funeral services were held at St. Jerome Church, burial in Holy Cross Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

In Memory

Jim and Madeline:

I am sending this check for \$50.00 in memory of my husband **Rudolph Turk**.

Mary Agnes and
Marilyn Turk

In Memory

Sirs:

Enclosed is my subscription renewal for \$25.00. The other \$10.00 is a donation in remembrance of my mother **Anna Alick**.

She always read the paper and I continued when she was gone. Enjoy the reading and catch up with a lot of friends and news.

Ann Kapudja
Cleveland, Ohio

In Memory

Enclosed please find check in the amount of \$125.00. The \$25 is for subscription renewal and \$100.00 to the Ameriška Domovina for their needs, in memory of my sister **Jean Brodник**. She always looked forward to reading the American Home.

Valerie Baznik

Our American Slovenian Andrew Andrej Cashen

OWNER OF

Cashen Ready-Mix and Builders Supply of Madison, O.

*Wishes that your Memorial Week
will be Safe and Peaceful.*

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

Memories

Madeline and Jim:

It is with pleasure that I renew our subscription. It is a pleasure to read the paper. Items about the people in the Slovenian community bring back many fond memories.

We plan to return to Cleveland on May 28th. When we do I will stop in and see you shortly after we arrive.

Enclosed is \$50.00, \$25 subscription renewal and the balance for any purpose. (New roof - Ed.)

With best wishes and warmest regards.

John F. Kovacic

WALDO'S NURSERY
phone 777-0644
23460 Lorain Rd., NORTH OLMSTED

PROPANE
Fill your cylinder at Waldo's.

SCALLOP EDGING
Gray or Red 24" \$1.69 ea.

PATIO STONE
2x8x16 All Sizes \$69.00 ea.

MULCH
3 Cu. Ft. Large Bags
PINE MULCH 5 for \$15.99
CYPRESS MULCH 5 for \$18.99
TOP SOIL 40 lbs. \$1.69 Reg. \$2.29
MICHIGAN PEAT 40 lbs. \$1.69 Reg. \$2.29
STRAW Large Bale \$3.99
COMPOST MANURE 40 lbs. \$1.69 Reg. \$2.99

**FREE WITH PURCHASE
MUST ASK FOR
HYBRID IRIS**

TREES
RED SUNSET MAPLE
Reg. \$59.99 NOW \$39.99
SWEET GUM
Reg. \$39.99 NOW \$29.99
RED LEAF PRUNUS
Reg. \$39.99 NOW \$29.99
WILLOW TREES
Reg. \$39.99 NOW \$29.99
TULIP TREE
Reg. \$39.99 NOW \$29.99
DOGWOOD
Reg. \$29.99 NOW \$25.99
RED BUD
Reg. \$29.99 NOW \$25.99
MANY OTHER LARGE TREES

ARBORVITAE ONLY
Reg. \$19.99
NOW \$15.99
Urns
Statuary
Fountains
Outdoor Japanese Garden Statuary
WHITE PINE 4 ft.
Reg. \$29.99 NOW \$19.99

LAWNS
WEED & FEED
5,000 sq. ft. \$6.99
LAWN FOOD
5,000 sq. ft. \$4.99
DIAZINON
5,000 sq. ft. \$6.99
KENTUCKY BLUE GRASS SEED
Reg. \$2.99 NOW \$1.99
LIME
50 lbs. Reg. \$2.99 NOW \$1.99
GARDEN FERTILIZER
20 lbs. \$3.99

**YOUR CHOICE
ORTHO GARDEN
PRODUCT SALE**
24 fl. oz. RTU
Reg. \$4.99 NOW \$2.99
Rose & Flower Insect Killer,
Home Pest Insect Control,
Grass & Weed Control.
ORTHO BROADCAST SPREADER
Reg. \$69.99 NOW \$39.99
ORTHO DROP SPREADER
Reg. \$49.99 NOW \$29.99
ORTHO BOOK "How to Attract Birds"
Reg. \$5.99 NOW \$3.99

DO NOT FORGET

EVERGREENS & SHRUBS
POTTED ROSES Jackson & Perkins
OLD FASHION PURPLE LILAC
\$2.99
PUSSY WILLOW 3 1/2 ft. \$3.99
PRIVY 25 FOR \$5.99
Very hardy, fast growing hedge.
COLORADO SPRUCE
3 ft. Reg. \$22.99 NOW \$19.99
HEATHER Pink or White.
Reg. \$12.99 NOW \$6.99
RHODODENDRON \$19.99

BIRD SEED 20 lbs. \$4.29
THISTLE 10 lbs. \$7.99 lb.
CRACKED CORN \$15 lb.

**ANNUALS
PERENNIALS
HERBS
CLEMATIS
HANGING BASKETS
TRELLIS LATTICE**
2x8 ft. \$4.99
COMPLETELY NATURAL GUARD ORGANIC
PRODUCTS FOR YOUR LAWN & GARDEN.

Open Daily & Sunday For Your Gardening Convenience
WALDO'S
23460 Lorain Rd. 777-0644

RECIPE

**MAKOVA POTICA
Poppy Seed Roll**

- 1/2 c. sugar
- 2 t. grated lemon peel
- 1/2 t. salt
- 1 package active dry yeast
- 3-1/2 to 4c. all purpose flour
- 1 c. milk
- 1/2 c. butter
- 1 egg
- poppy seed filling
(see recipe below)
- 1 egg yolk (beaten)

In a large bowl, combine sugar, lemon peel, salt, yeast and 1 c. flour. Then in a 1 quart saucepan over low heat, heat milk and butter until 120-130 degrees F. With a mixer at low speed, beat liquid into dry ingredients; beat until just mixed, then increase speed to medium and beat two minutes. Beat in egg and 1 cut of flour to make a thick batter. Beat these for 2 more minutes. Then spoon in additional flour (about 2-1/2 c.) to make a soft dough. Punch down dough, cut in half and let rest 15 minutes.

Grease two cookie sheets. Roll one dough half into an 18 inch by 12 inch rectangle. Spread filling on dough to within 1/2 inch of sides. From the 18 inch side roll tightly and pinch ends to seal. Arrange dough in flat coil seam side down on cookie sheet. Repeat with remaining dough.

Cover, let rise until double (about 1-1/2 hours).

Preheat oven to 350 degrees. Brush loaves with egg yolk wash. Bake 25-30 minutes. Cool on wire rack.

Poppy Seed Filling

- 1 12-oz. can poppy seed filling
- 1/2 c. finely chopped walnuts
- 1 t. cinnamon
- 1 egg white
- 1 T. grated lemon peel

In a medium bowl, combine one 12 oz. can of poppy seed filling, 1/2 c. of finely chopped walnuts, 1 T. grated lemon peel and 1 t. cinnamon.

In a small bowl beat 1 egg white at high speed until soft peaks form, fold into poppy seed mixture. It is ready to spread onto the dough.

"People will buy anything that's one to a customer."
—Sinclair Lewis

The spring flowers of Slovenia

from "Slovenija" by Peter Skoberne

With the phrase "Slovene Spring," we refer mainly to the recent political changes in Slovenia. Spring is linked with hope for the renewal of life and the unleashing of fresh life forces. But let's have a look at little of Slovenian spring in nature and not in politics, four spring plants, four faces of Slovenian vegetation.

Nowhere in the world do these four plants grow together in one country as they do here in Slovenia. You don't believe it? Let's take a look!

Pasqueflower (Pulsatilla grandis) is a typical representative of Pannonian vegetation. In Slovenia it grows on Mount Boč and in the vicinity of Ponikve. Because of its early blooming and very lovely flowers, the plant is in danger of extinction and is a protected species.

In addition to its light violet petals, the silky cilia which protects the plant against spring frost especially attracts attention.

About 250 kilometers to the west we find a typical Mediterranean plant, the **star or broadleaved anemone (Anemone hortensis)**, on the limestone Stena cliff in the Dragonja Valley. It is a delicate plant, widely spread along the Mediterranean coast and reaching the northeastern border of its range in Slovenia. In the last century, its disappearance from the Izola peninsula had already been recorded, and it was on the list of plants extinct in Slovenia until 1974 when botanist Tone Wraber found it on the Stena

cliff along with several other Mediterranean plants. We are especially proud of these little oases of Mediterranean plants in the northern part of the Adriatic Sea.

Just as the star anemone is representative of the Mediterranean climate, so its relative the **three-leafed anemone (Anemone trifolia)** is characteristic of the southern limestone Alps. In early spring, we can find it easily in the alpine beech forests where it forms in very characteristic groups. It differs from the wood anemone (**Anemone nemorosa**) in the shape of the triple leaves which give it its name, and there is another small betraying detail: the stamen of the wood anemone is yellow while that of the three-leafed anemone is white.

In describing the **Jacquetia (Hacquetia epipactis)**, we touch upon the history of natural science in Slovenia. The plant was known as early as the 16th century, and in the 18th century the species was named after Balthazar Hacquet (1739-1815), a natural scientist and doctor from Brittany who worked in Idrija and Ljubljana. During this period, he hiked through Carniola and described its particularities and points of interest.

Let us describe the plant named in honor of this many-sided man: its tiny yellow flowers are combined in a cluster encircled by a mantle of green leaves. At first sight it looks like one large flower, but closer inspection reveals the characteristics of umbelliferous plants. The ruse

is important for attracting insects as it more easily catches their attention than tiny individual flowers dispersed on a plant.

Hacquetia grows in beech forests and elm-oak forests in the northwestern part of the Balkan Peninsula, the northern Carpathians, and southern Poland. It is quite widespread in Slovenia, so we can hardly imagine that this

umbelliferous plant is not correspondingly widespread elsewhere as well.

These four spring plants which grow in Slovenia can be described as representatives of Pannonia, the Mediterranean, the Alps, and the Balkans. If we seek a simile in spring for our political changes, can we not discover in the coexistence of these plants in Slovenia an incentive for our future path?

Corpus Christie parade; Resnik honored

Albin Resnik

St. Lawrence parish in the Newburgh area of Cleveland is holding a Corpus Christi street procession with the Blessed Sacrament immediately after the 11 a.m. Mass on Sunday, June 2. Families and all parishioners are invited to this

annual testimony to God.

Following the procession a testimonial dinner honoring Al Resnik will be held at the Slovenian Home, East 80th Street with serving from 2 - 4 p.m., music by the Vadnal Orchestra from 4 - 8 p.m. For tickets, at \$12 each, call 341-7540.

Corpus Christi Procession

Corpus Christi procession will be held after the 10 a.m. Mass on Sunday, June 2 at St. Mary Church, 15519 Holmes Ave. Parishioners and friends are encouraged to wear Slovenian costumes (narodna noša) for the procession.

The 12 noon Mass will begin at 12:30 p.m. because of the procession.

*****

Corjanc
HEATING · COOLING
Established 1963

SALES · SERVICE
INSTALLATION
FURNACES
AIR CONDITIONERS
BOILERS
HUMIDIFIERS
AIR CLEANERS
SHEET METAL
REFRIGERATION

(216)692-2557

760 E. 200TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119

**Kadarkoli imate
problem v vašemu domu
pokličite našo znano
Ameriško Slovensko podjetje.**

*****

1991 POLKA TOURS
from your "Polka Tour Headquarters!"

"NATIONAL PARKS TOUR"
August 22-31 • Hosted by LOU TREBAR & TONY PETKOVSEK
10 Days in Wyoming, Utah, Arizona

"ALL-STAR TOUR TO NEW ORLEANS"
October 3-6 • Hosted by Polka All-Stars: Posedi • Ostanek Soldridge • Seles • Pecon • Tomsick • Airfare/Hotel/Sightseeing

"ALPINE MELODIES"
Oct. 3-18 • Hosted by LIPA PARK BUTTON BOX CLUB
See Slovenia, Austria, Germany plus Oktoberfest
Please inquire on departure from your Polka City!

"SOUTHERN CARIBBEAN POLKA PARTY"
Oct. 12-18 • Hosted by FEDORCHAK/SEIBERT Bands plus Noyes & Barbara Lane and Fr. Perkovich
7 Days • Oktoberfest Polka Cruise aboard Costa Carla

"HAWAIIAN POLKA CRUISE & TOUR"
Oct. 31-Nov. 9 • Hosted by JOEY TOMSICK BAND
3 Days in Honolulu plus 7 Day HAWAIIAN CRUISE
4 Islands/5 Ports • Join from all major cities!

For your FREE Descriptive Brochures call:
Kollander World Travel
NEW Nationwide Toll-Free (800) 800-KWT-1
Cleveland Local (216) 692-1000
971 E. 185th Street • Cleveland, OH 44119

Write Your Own Loan

Put the equity in your home to work for you!
This may be the last loan you need...
a loan for all reasons.

Call First Nationwide Bank at 944-1000 to ask about our Equity Reserve Credit Line.

1ST NATIONWIDE BANK
A FEDERAL SAVINGS BANK

30500 Lakeshore Boulevard, Willowick, Ohio 44095 • (216) 944-1000

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

Euclid Announces Festival

The 1991 Annual Euclid Community Festival will be held from June 18 to June 23. This family event features amusement park rides, games, ethnic foods, and nightly entertainment.

The event will open with a parade on Tuesday evening, June 18, beginning at 7 p.m. The 1991 Honorary Parade Chairman is Mayor David M. Lynch. The Parade Marshall is "Polka King" Frankie Yankovic.

Festival hours are 6 to 11 p.m. Tuesday, noon to 11 p.m. Wednesday and Thursday, noon until Midnight Friday and Saturday, and 1 to 11 p.m. Sunday.

The Festival will be held on the grounds of the Shore Cultural Centre, Euclid.

Tatiana Majer
Administrative Assistant
City of Euclid

Death Notices

EDWARD SUBEL

Edward Subel, 70, of Cleveland, passed away at his home on Monday, May 20.

He was a member of Slovenian National Benefit Society No. 147 serving as secretary of that lodge for 20 years. He was also a member of Waterloo Pensioners. He was a U.S. Army Veteran of WWII.

Mr. Subel retired in 1980 from National Acme where he was employed as a tool and die maker.

He is survived by his wife Olga (nee Molodec), son Edward N., and daughters Sandra Hallen and Carol Lieb. He was the grandfather of 11 and brother of Jack Subel (N. Russell).

He was preceded in death by his parents Jacob and Cecilia, brother Victor and sister Dorothy Valencic.

Friends may call at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Thursday, May 23 from 2-4 and 7-9 p.m., where services will be held Friday at 8:45 a.m. and at Our Lady of Perpetual Help Church at 9:30 a.m. Burial will be in All Souls Cemetery.

MARY PEROVSEK

Mary Perovsek (nee Strbenk), 81, a former resident of E. 66 St., who lived on Maplecliff Drive for 26 years, died in Meridia Euclid Hospital on Wednesday, May 22.

Mary was born in Sodrazica, Yugoslavia and came to Cleveland in 1926.

She retired in 1970 after 20 years at Lamson & Sessions where she worked as a machine operator.

Mary was a member of AMLA Lodge 11 and the Euclid Pensioners.

She was the widow of Anton, the mother of Anthony, grandmother of six, and great-grandmother of five, sister of Olga Ozanich and Lena Daidiga of Slovenia.

Friends may call at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., Thursday 2-4 and 7-9 p.m. where services will be held on Friday, May 24 at 9 a.m. and at St. Vitus Church at 10 a.m. Burial will be in Calvary Cemetery.

More on Radio Libertas

by Joseph Zelle

Radio Libertas continues to transmit daily propaganda for the cause of Croatian independence. With serious events heating up between the Serbians and Croats along their border, there is plenty of hot news on the airwaves these days. Even Slovenia may eventually become involved.

Due to change to summer time and to summer weather, there have been changes in frequencies and transmitting times. Radio WHRI, which is located in Noblesville, Indiana still broadcasts the European beam on 21,800 kHz. But the North and South American beam now operates on 9,465 kHz in the 25-meter band on shortwaves. The time of the broadcasts is still 1600 hours GMT which translates to **1200 noon Eastern Daylight Time.** Radio Libertas broadcasts on these frequencies Monday through Saturday.

There is also a Sunday schedule. Two different frequencies are involved. They are 13,760 and 17,830 kHz. The broadcast is still at 2100 GMT (which is 5 p.m. Eastern Daylight Time). Signals are beamed to North and South America and to Europe.

In Cleveland these signals are not heard consistently well. Much depends on the daily sunspot activity of the sun and the time of day of reception of the WHRI signal. However, generally the signals are good. The programs are very interesting and exciting to listen to. Although programs originate in Toronto there are many interviews and reports from Zagreb with on the spot reporting. Not only are the transmissions in Croatian, but capsule news in American and in Spanish is included in the one hour program.

Listeners are invited to write to Radio Libertas for a "QSL" card acknowledging reception of their shortwave programs. The address is:

Radio Libertas,
1174 Clarkson Road North,
Mississauga, Ontario,
L5J 2W2

Response from Radio Libertas

Dear Mr. (Joseph) Zelle,

I'd like to start by thanking you for informing all of your Slovenian friends in the U.S.A. about our program. The article that you sent us and appeared in the Slovenian - American paper "Ameriška Domovina" was much appreciated and was broadcast on short waves three times.

As you know, these are very trying but also very hopeful times for our brothers in Croatia and Slovenia. It is very important that an organization such as ours exists, perhaps now more than ever before.

We, of course, support the cause for independence for Slovenia as well as Croatia. It does seem to us, however, that the Slovenian leadership is doing a much better job at achieving their goal than our own leadership and as you may or may not know, we have criticized many of our leaders. For that we have been subjected to many verbal attacks from Croats in the emigre community and our financial support has dropped off considerably. This is part of the reason that the technical side of our programming leaves something to be desired. You were quite right when you assessed that our program is

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the

Slovenian Community."

reminiscent of underground stations in WWII. I suppose that that is part of our image. We do hope to improve the technical side of our programming but for now it is not financially viable for us to do so. We hope for your understanding and continued support.

Thank-you gain for your article, you may never know how happy we were when we saw it. I am enclosing something that may be of interest; an article that appeared recently in the Washington Times which quotes a "Radio Libertas" commentary which we sent to them by fax.

Yours Sincerely,
Nikola Gamuln
English News &
Correspondence
Editor for RL.

Response from New Jersey

Dear Mr. (Joseph) Zelle

Many thanks to you and *American Home* for writing and printing your article on Croatian "Radio Libertas" on March 7. I just got the station in on my fairly new portable short wave radio. Its very interesting, even though I only understood English. The station comes in fairly well here in NJ (New Jersey) (Spring Lake is on the ocean), but it does tend to go in and out if you know what I mean.

If you have any other *Short Wave* suggestions for Slovenia or Croatia or just plain Polka stations please share more with us. Not many polkas out here in NJ.

They just read your letter to AD on Radio Libertas! Great job.

P.S. I am not Slovenian nor Croatian but my husband is. His roots are in Cleveland. We miss the polkas and always love to visit.

Mrs. Robin Verhose
Spring Lake Hts., NJ

Slovenija

Join host DUKE MARSIC with a flight from Cleveland through London into **LJUBLJANA**

June 23 - July 21

Fly PAN AM then ADRIA AIRLINES from London • Includes bus transfer in London

only **\$842** per person plus taxes

• This offer expires on May 31 •
• Other departures available • Act Fast! •

For your FREE Descriptive Brochures call:

Kollander World Travel

NEW Nationwide Toll-Free
(800) 800-KWT-1

Cleveland Local
(216) 692-1000

971 E. 185th Street • Cleveland, OH 44119

In Loving Memory

Angela Barkovich
May 23, 1976

John Barkovich
June 1, 1971

Lou Sajovic
April 17, 1978

Gayle Sajovic
Feb. 9, 1987

Missed by daughter Karen Alich, grandson Chip

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-4391

In Our Hearts and Memory They Are Always With Us

FATHER, GRANDFATHER,
GREAT-GRANDFATHER

Joseph Zele Sr.

Born March 8, 1867
Died May 22, 1953

BROTHER

Henry Zele

Born June 23, 1910
Died Oct. 22, 1918

BROTHER

Ferdinand Zele

Born May 30, 1896
Died Feb. 15, 1919

MOTHER,
GRANDMOTHER, GREAT-
GRANDMOTHER

Theresa Zele

Born Oct. 15, 1884
Died Apr. 27, 1947

BROTHER

August Zele

Born Aug. 11, 1906
Died July 12, 1934

HUSBAND, FATHER
GRANDFATHER,
BROTHER

Louis Zele

Born June 10, 1908
Died Apr. 18, 1964

HUSBAND, FATHER
GRANDFATHER,
BROTHER

Joseph Zele Jr.

Born Nov. 11, 1917
Died Jan. 19, 1974

WIFE, MOTHER,
GRANDMOTHER, SISTER

Josephine Hirter

Born March 2, 1912
Died Feb. 20, 1982

IN LOVING MEMORY

VESTI IZ SLOVENIJE

Bush še vedno podpira Markovića — ZDA začasno ustavile finančno podporo za SFRJ — Mesić se smatra za predsednika države

Pretekli ponedeljek je predsednik Bush telefoniral jugoslovanskega predsednika vlade Anteja Markovića in mu zagotovil, da ga ameriška vlada še podpira, podpira tudi Markovićeve reformni program ter še enotnost Jugoslavije.

Bush je hotel s tem prepričati Markovića, prav tako druge voditelje Jugoslavije oziroma jugoslovanskih republik, da osnovna, večdesetletna ameriška politika do koncepta jugoslovanske države ostane nespremenjena. To je bilo smatrano v Beli hiši za potrebno, ker so začeli s 6. majem ZDA ustavile vso finančno pomoč Jugoslaviji (začasno gre le za 5 milijonov dolarjev), to po zakonu, ki ga je bil zvezni kongres odobril novembra lani in ki je določil izdatke za zunanje zadeve za fiskalno leto 1991.

»Nickles amendment« je določil, da morajo Jugoslavija in njene republike v največ šestih mesecih prenehati s sistematičnim kršenjem temeljnih človeških pravic. V obratnem slučaju, določa amandma, mora biti ustavljena vsa ameriška finančna oziroma gospodarska pomoč Jugoslaviji. Prav tako morajo ZDA nasprotovati odobravanju takšne pomoči pri mednarodnih finančnih ustanovah. Da bi do tega ne prišlo 6. maja, ko je potekel 6-mesečni rok, bi bil moral državni sekretar James A. Baker ugotoviti, da je Jugoslavija določbe Nickles amandmaja izpolnila. Tega pa Baker ni storil, zato je prišel v veljavo amandma.

V dopisu v *New York Timesu* preteklo nedeljo, je sicer neimenovani član Bushove administracije rekel novinarju Davidu Binderju, da gre Bakerjeva odločitev za res veliko spremembo v ameriški politiki do Jugoslavije. Predstavnik State Departmenta je pa rekel, da ZDA sicer še podpirajo demokratično in enotno Jugoslavijo, ki pa je dosegla svojo enotnost na podlagi mirovnega dialoga. Prihodnji teden pričakujejo, da bo po-

pomembna Export-Import banka sporočila, da Jugoslavija ni več država, ki zasluži garancijo ameriške vlade za financiranje izvoza iz ZDA v SFRJ. Hujši udarec po pa prišel čez nekaj mesecev, ko bo Jugoslavija iskala 1,1 milijarde dolarjev standby posojila iz Mednarodnega denarnega sklada. Nickles amandma namreč obvezuje ameriško vlado, da jugoslovanski prošnji za to posojilo nasprotuje.

Bush je hotel biti v pogovoru z Markovičem pozitiven, vendar za spremembo ameriške politike so postavljeni določeni pogoji. Predstavnik Bele hiše Roman Popadiuk je rekel, da Bushova administracija se še ni odločila glede tega, ali je Jugoslavija izpolnila določb Nickles amandmaja. To je sicer igranje z besedami, kajti amandma zahteva pozitiven odgovor od vlade, tega pa Bush oziroma Baker ni dal, kar seveda pomeni odločitev, čeprav se lahko že jutri premisli in izda potrebno izjavo.

Kot kaže, trenutno najbolj moti Bushovo vlado ustavna kriza, ko Srbija vodi odpor zoper prevzem dolžnosti predsednika predsedstva SFRJ Hrvata Stipeta Mesića. Ameriški veleposlanik v Jugoslaviji Warren Zimmerman je rekel, da bo sprememba v vladni politiki vsaj deloma odvisna od tega, ali bo mogel Mesić zasesti predsedniško mesto.

Mesić sam je izjavil, da se smatra za predsednika Jugoslavije brez ozira na to, da ga v tem mestu samo predsedstvo SFRJ še ni uradno potrdilo. Preteklo soboto je vojaško poveljstvo izdalo sporočilo, v katerem je bilo rečeno, da se je le-ta sestalo in se dogovorilo glede ukrepov, ki jih bo povzelo. Tej odločitvi ustrezna povelja so že bila poslana vsem enotam JLA. Kakšna so ta povelja in kaj namerava vojaški vrh, ni bilo navedeno.

Na referendumu preteklo nedeljo je pa prebivalstvo Hrvatske z ogromno večino glasovalo v podporo hrvaške neodvisnosti. Več kot 80 odstotkov volivnih upravičencev je šlo na volišča, več kot 94 odstotkov le-teh je glasovalo za neodvisno Hrvatsko.

Zemljevid kaže kraje na ozemlju republike Hrvatske, v katerih imajo Srbi večino. Srbi v teh krajih so na svojih lastnih »volitvah« glasovali, da želijo pravno priključitev Srbiji. V omenjenih krajih potekajo nemire, o katerih beremo zadnji čas. Zemljevid kaže, kako zapletena je zadeva v zvezi s srbskimi kraji v Hrvatski, da o podobnih situacijah denimo v Bosni in Hercegovini, kaj šele glede Albancev v pokrajini Kosovo, niti ne govorimo. Tega problema Slovenija kot taka nima, njen glavni problem je, da je še vedno (upajmo najkasneje do 26. junija) del Jugoslavije. (Zemljevid povzet iz *Svobodne Slovenije*)

NOVI GROBOVI

Edward Subel

Dne 20. maja je na svojem domu v Clevelandu umrl 70 let stari Edward Subel, mož Olge, roj. Molodec, oče Edwarda, Sandre Hallen in Carol Lieb, 11-krat stari oče, brat Jacka ter že pok. Victorja in Dorothy Valencic, veteran druge svetovne vojne, zaposlen pri National Acme do sv. upokojitve l. 1980, član in 20 let tajnik društva št. 147 SNPJ, član Kluba upokojencev na Waterloo Rd. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, zj. ob 8.45, v cerkev Our Lady of Perpetual Help ob 9.30 in nato na Vernih duš pokopališče. Ure kroljenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Mary Perovsek

Včeraj, 22. maja, je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 81 let stara Mary Perovsek z Maplecliff Dr., prej živeča na E. 66 St., rojena Strbenk v Sodražici, Slovenija, v Cleveland je pa prišla l. 1926, vdova po Antonu, mati Anthonya, 6-krat stara mati, 5-krat prastara mati, sestra Olge Ozanich in Lene Daidiga (Slov.), zaposlena 20 let pri Lamson & Sessions, do svoje upokojitve l. 1970, članica ADZ št. 11 in Kluba upokojencev v Euclidu. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, dop. ob 9., v cerkev sv. Vida ob 10. in nato na Kalvarijo. Ure kroljenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Louis Lovsin

Dne 19. maja je v Meridia Euclid bolnišnici umrl 65 let stari Louis Lovsin, živeč v Euclidu, rojen v Sloveniji, mož Olge, roj. Zamlen, oče Louisa, Vincenta in Stanleyja, sin Pavline (Slov.) in Louisa (pok.), brat Leopolda in Vinkota (oba v Jug.). Pogreb bo danes, 23. maja, iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Vida dop. ob 9.30 in nato na Vernih duš pokopališče.

Frank G. Dezelan

Dne 18. maja je v bolnišnici sv. Jožefa v Lorainu umrl 76 let stari Frank G. Dezelan s Prosser Avenue, rojen v Clevelandu in vedno živel v St. Clairski naselbini, vdovec po

Mollie, roj. Zigman, oče Francka A., stari oče Lise, brat Mary Dinicola, Christine Muhlbach, Helen Relic, Johna Ponikvarja ter že pok. Williama, Valentina Ponikvarja in Sylvie Kordish, upokojen od Pepsi Cola Co., kjer je bil zaposlen kot mešalec sirupov, veteran 2. svetovne vojne. Pogreb je bil v torek, 21. maja, v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Kalvarije pokopališču. Darove v pokojnikov spomin American Cancer Society bodo s hvaležnostjo sprejeti.

KOLENDAR

JUNI

2. — **Otvoritev Slovenske pristave.**

9. — **Društvo SPB Cleveland** priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo ob 11.30 dop. pri Lurški Materi božji na Chardon Rd., Euclid, O.

9. — **Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti** priredi piknik na Slov. pristavi, s kosilom.

15. in 16. — **Tabor DSPB** priredi Spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave, v počastitev pobitih domobrancev in vsem ostalim žrtvam revolucije.

30. — **Poletni festival pri sv. Vidu.**

JULIJ

14. — **Misijonska Znamkarska Akcija** ima piknik na Slovenski pristavi. Pričetek piknika s sv. mašo ob 12. uri popoldne.

21. — **Belokranjski klub** priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Tony Klepec orkester.

28. — **Slov. šola pri sv. Vidu** priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

4. — **Dan upokojencev na Slovenski pristavi.**

25. — **Slovenska pristava** praznuje svojo 30. obletnico obstoja.

SEPTEMBER

15. — **Vinska trgatev na Slovenski pristavi.**

22. — **Društvo SPB Cleveland** priredi vselovensko tradicionalno romanje k Žalostni Materi božji v Frank, O.

29. — **Oltarno društvo fare sv. Vida** priredi kosilo v šolskem avditoriju.

OKTOBER

5. — **Fantje na vasi** prirede letni koncert v SND na St. Clair Ave. Po koncertu ples, igra Alpski sekstet.

13. — **Klub upokojencev Slovenske pristave** vabi na »koli« na SP.

(dalje na str. 12)

MALI OGLASI

FOR RENT

E. 185 St. & Grovewood
2 bdrms, up. 6 spacious rms.
Modern. No smokers or pets.
Call 383-0754.

(19-21)

2 Houses For Sale in Cleveland
Moving out of state. Asking \$13,500 for both. Need some TLC. Off E. 55 & St. Clair.
Call 289-9463.

(19-21)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 21 Thursday, May 23, 1991

Proti toku je treba plavati

Med pglavitnimi zastavljenimi cilji nastajajočega Svetovnega slovenskega kongresa je »internationalizacija slovenskega vprašanja«. Za nas, ki živimo v Združenih državah, pomeni to splošno sprejemljivo načelo, da po svojih najboljših močeh vplivamo na odločujoče kroge v ZDA, naj priznavajo in dejansko podpirajo pravico slovenskega naroda do svojega popolnega uveljavljanja v okviru lastne, na demokratičen način dosežene in vladane neodvisne države. Tisti med nami, ki imajo in vzdržujejo žive stike s politiki in državnimi funkcionarji na raznih ravneh, kakor tudi z novinarji in drugimi pri formiranju in usmerjanju gledanj ameriške javnosti vplivnimi osebnostmi, vedo, da uživa Slovenija precejšen ugled kot država (ali kot narod), ki je na podlagi povsem nenasilnega prevrata ovrгла komunistični režim in preko svobodnih, večstrankarskih volitev uvedla demokratičen sistem. Ta sistem morda res ni še izpopolnjen v vsakem oziru, je pa demokratičen in vse kaže, da bo s časom postajal tudi vedno bolj trden in demokratičen.

In vendar. Uradno stališče ameriške vlade, to se pravi konkretno predsednika Busha, z njim pa seveda State Departmenta ter vplivnih krogov v zveznem kongresu, je, da naj ostane Jugoslavija enotna oziroma naj se republike ali narodi dokončno ne razidejo. Tako je v ponedeljek Bush poklical po telefonu predsednika jugoslovanske vlade Anteja Markovića in mu izrazil podporo, istočasno pa sicer tudi zahteval kot ameriška vlada dosledno, da Srbija upošteva veljavno ustavo in privoli v spremembo v državnem predsedstvu, po kateri postane predsednik SFRJ hrvaški predstavnik Stipe Mesić.

Vsi, ki na svojih načinih prizadevamo za to, da bi spremenili pro-jugoslovansko gledanje ameriške vlade in konec koncev zveznega kongresa, kljub vsemu dogajanju zadnje leto, dve v Jugoslaviji, plavamo še vedno proti močnemu toku. Omenjene ustanove in njih vodstva pozdravljajo seveda z najtoplejšimi besedami demokratičen proces v Sloveniji in Hrvatski, tudi v Bosni in Hercegovini ter Makedoniji, ostro kritizirajo nedemokratičnost in celo kruto represijo srbske oblasti na Kosovu, tudi kar precej odločno svarujejo zoper vsakršni vojaški udar. Ne morejo se pa otresti navezanosti na principu jugoslovanske države.

Samo kritizirati ameriško vlado, State Department in zvezni kongres zaradi take politike nima smisla. Odločujoči krogi v omenjenih ustanovah so pač trdno prepričani, da bo razpad Jugoslavije ško-

Profesor Milko Jeglič — 90-letnik

Druga junija slavi profesor dr. Milko Jeglič svoj devetdeseti jubilej. Rojen je bil na Rakeku kot šesti od enajstih otrok Jankota in Marije (r. Mal) Jeglič. Rasel je v Ljubljani, kjer je dovršil osnovno šolo in maturiral na Klasični gimnaziji in na učiteljski. Istočasno z obiskovanjem Ljubljanske univerze je tri leta učil računstvo in telovadbo na višjih fantovskih razredih na Viču.

Visoke študije je končal na Zagrebški univerzi, kjer je diplomiral v pedagoških predmetih in matematiki. Kot mlad suplent je poučeval na ljubljanskem učiteljski, napravil profesorski izpit, postal član komisije za učiteljske usposobljenostne izpite in mnogo pisal o pedagoških metodah v strokovni reviji »Slovenski učitelj«. Leta 1936 je bil naš jubilar poklican v upravno službo, kot deželni šolski nadzornik, v skrbi za vse ljudske šole v tedanji dravski banovini. V teku tega službovanja je spisal šest računov za ljudske šole.

Maja 1945 je z družino, ženo Cirilo in sinovoma Janezom in Francetom, odšel v begunstvo na Koroško. V tamkajšnjih taboriščih se je v prvi vrsti ukvarjal s poučevanjem matematike in voditeljstvom slovenske begunske gimnazije. Jeseni 1949 je Jegličeva družina odšla v Ameriko na zaslugo sponzorja g. Miha Potočnika v severni Minnesoti.

V Ameriki je imel naš jubilar različne zaposlitve. Začel je kot kopalec grobov, nato je služil kot rudar in pozneje kot hišnik dijaškega konvikta v Lake Forest College v Illinois. Kot hišnik je bil spet na akademskih tleh in si je od tam, s pomočjo svojega prijatelja, p. Mirka Godina, našel profesorsko službo na St. Mary's College v državi Indiana. Kljub začetnim jezikovnim težavam, se je v svoji stroki tudi v Ameriki hitro uveljavil, po treh letih postal šef matematičnega oddelka in tudi začel predavati na znani univerzi Notre Dame v South Bendu, Indiana. Na obeh zavodih je prejel naš vneti vzgojitelj najvišji zadevni odlikovanji. Kot profesor emeritus je delno poučeval do svojega 78. leta.

Leta 1980 sta se jubilar in žena preselila v Wadsworth, Ohio, kjer živi sin France z družino. Toplo sezono zdaj

dljivejši tako za njene narode kot za interese ZDA kakor ohranitev jugoslovanske države. Ameriško stališče se ne bo spremenilo, dokler se ne bo spremenilo to osnovno gledanje na zadevo. Na nas v ZDA je, da izoblikujemo protargumente temu prepričanju in jih učinkovito zagovarjamo tako pri odločujočih dejavnikih ameriške vlade kakor ameriški javnosti. Vedno je pa treba biti pozitiven, večno nergačenje, ki smo ga priče v nekaterih slovenskih krogih, nič ne pomaga. Sodelujmo tisti, ki želimo sodelovati, pustimo ob strani tiste, ki sodelovanje zavračajo. Če to pomeni, da moramo ameriški Slovenci delati v več, tudi med seboj sprtih organizacijah, pa naj bo tako. Čakati na kakšno enotnost, predno kaj ukrenemo, je nonsens, kajti te enotnosti ni in je ne bo.

Prof. dr. Mirko Jeglič

preživita v Wadsworthu, zimo pa na otoku St. Thomas, kjer imata na razpolago kondominium od sina Janeza. Redni sprehodi, šah, tarok in druge igre, še posebej pa zbiranje matematičnih drobtin in odkrivanje svojstvenih posebnosti v svetu števil, so važen del njegovega življenja. Rad se udeležuje slovenskih prireditel, pogosto oba z ženo v narodnih nošah. Še zmerom rad potuje, posebno na obisk k mladim pravnukom.

Mnogo je naš študentov, ki smo našemu jubilaru hvaležni za njegov življenjski trud do vzgojiteljstva mladine. Vsi mu iz srca želimo prijeten jubilej in mu kličemo iz vsega srca: »Ad multos annos!« Posebno sta mu pa hvaležna dva študenta, dva, ki sta bila še posebno deležna njegove vztrajne skrbi in ljubezni, ljubezni do dela, ljubezni do učenja in do svojega bližnjega. We love you, Dad!

Tvoja sinova,
Janez in France

ZAHVALA

WICHITA, Kans. - V zadnjih mesecih sem prejel sledeče darove za Karmeličanke v Sloveniji:

Josephine Juhant, Cleveland, Ohio \$50
Janez Prosen, Cleveland, Ohio \$25
N.N., Kansas \$25
N.N. \$25
N.N., Kansas \$80
N.N., Wickliffe, O. ... \$100
N.N., Kanada ..... kan. \$200
N.N., Kansas \$30

Vsem dobrotnikom sporočam, da so sestre že dobile peč za pečenje hostij iz Nemčije, kakor tudi poseben stroj za rezanje hostij. Vse odlično dela in so vsem dobrotnikom zelo

hvaležne. Seveda bodo morale še malo poseči v žep, da bodo plačale ves dolg. Še to mi povedo, da so imele precej sitnosti spraviti veliki stroj v hišo. Vrata so bila premajhna, zato so morale podreti in zopet zaidati del stene. Stroja so silno vesele, delo bo šlo hitreje od rok. Z veseljem bom tudi v bodoče sprejel vsak dar in jim bom takoj odposlal v Slovenijo.

Istočasno naj tudi objavim darove, ki sem jih prejel za Koroške študente in se vsem prav prisrčno zahvalim:

Agnes in Dorothy Prince, Pueblo, Colorado \$500
N.N., Kansas \$500
Potrebe za Koroške študente so še vedno velike, zato lepo prosim vse njihove prijatelje, da se jih zopet spomnijo in pošljejo svoj dar. Sedaj nabiramo podpore za šolsko leto 1991/92. Kot sem objavil v tem listu, smo lani pomagali 22 študentom. Vsak je dobil 6 tisoč avstrijskih šilingov pomoči, kar je približno eno tretjino vzdrževanje v dijaških domovih. Vaše darove lahko pošljete na moj naslov in bom poslal na Koroško. Prav prisrčna zahvala in vsem lep pozdrav.

Fr. John Lavrih
6900 E. 45 Street N.
Wichita Kansas 67226

SLOVENSKA ŠOLA pri Mariji Vnebovzeči

CLEVELAND, O. - Po dolgem času se oglašamo z bolj obširnim poročilom o delu Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeči.

Na Cvetno nedeljo smo se zbrali v stari cerkvi k blagoslovu butar in zelenja ter se od tam podali v procesiji v cerkev k sv. maši. Otroci Slovenske šole so zelo lepo brali pasijon, v navdušenje vseh prisotnih. Kar ni bilo vključenih v pasijon so bili pa v narodnih nošah, pa tudi veliko odraslih se je pridružilo procesiji. Vsem prav lepa hvala za udeležbo, učencem pa za dobro branje.

Veliki teden je bil zares priprava na Velikonočno nedeljo. Obisk sv. maš v prvi polovici tedna je bil lep, na Veliki četrtek, petek in soboto pa zares velik. Vse je sodelovalo. Na Velikonočno nedeljo je bilo zjutraj Vstajenje, lepo, mogočno. Cerkev je bila lepo okrašana, petje mogočno, pritrkavanje v zvoniku, veliko narodnih noš, vse je pripomoglo, da smo vsi sodelovali in se veselili nebes. Hvala vsem, ki ste oblekli narodne noše, z njimi ste pomagali k lepšemu prazniku!

Materinska proslava je bila letos na soboto zvečer pred praznikom Materinskega dne. G. župnik John Kumše je vse pozdravil za uvod in vsi smo zapeli Je angel Gospodov, ko je dobro odzvonilo Ave Marijo. Hvala Vam, g. župnik! Nato so otroci zapeli mamicam, deklamirali, najmlajši pa še ponesli šopke mamicam v dvorano.

(dalje na str. 9)

Dr. Rudolph M. Susel

Spomenka Hribar:

ZGODOVINA IN SMRT

V zadnji številki kvalitetne revije »Gorenjski občasnik« (letnik XI, številka 17), je ime la daljši članek Spomenka Hribar, za katerega povod je bil seznam, objavljen v isti številki GO vseh žrtev druge svetovne vojne med Žirovci (naštetih je 312 imen). Med navedenimi sta tudi dva člana ge. Hribarjeve družine. Članek posreduje v celoti, opombe v tekstu bodo objavljene na koncu v manjših črkah, močne črke v tekstu so pa tudi v originalu.

Dr. Rudolph M. Susel

Zgodovina »beleži« smrt dvakrat: takrat, ko pokosi in si posamezno smrt le »zapomni«, in potem, ko žrtve tudi zapiše. Kosila je pred skoraj petdesetimi leti, zdaj jih je začela popisovati. Po vsej deželi se pišejo ti žalostni sezname, ponosna pa sem, da je žirovski med prvimi, ki bo zagledal beli dan. (1) Alfonzu Zajcu (ta je namreč seznam sestavil, op. ur. AD) torej iskrene čestitke in zahvala!

Res, seznam je spoštljiv in grozljiv: spoštljiv, ker je vsaka »številka« svoja zgodba, neopisana in neopisna, grozljiv pa ne le zaradi samega števila žrtev, ampak tudi zaradi skritih resnic ali vsaj namigov nanjo; nekaj tega je že omenil avtor seznama. Skušala bom predstaviti nekatera pomembna dejstva, seveda zgolj fragmentarno, ker je tudi seznam še nepopoln oziroma ne povsod pregleden.

V javnosti se že sedem let vodijo polemike o tem, ali je bila pri nas med okupacijo državljanska vojna ali ne. Seveda je to sprenevedanje, kajti kaj je državljanska vojna drugega kot pobijanje ljudi iste (narodne) skupnosti? To, da se je državljanska vojna dogajala v času okupacije, le govori o njeni večji brezumnosti. In večji odgovornosti tistih, ki so jo zanetili.

Kaj nam o tem lahko zgovorno pove žirovski seznam vseh žrtev? Pove nam zgodbo nesmiselnega bratomornega pobijanja! Številke žrtev so strašne! 86 partizanov je padlo — in 86 ljudi je bilo pobitih po končani vojni. (2) Se pravi: (približno) isto število ljudi je med vojno padlo v boju z okupatorjem (in »domačim izdajalcem«), kakor je bilo po vojni pobitih »domačih izdajalcev«. Državljanjska vojna je torej divjala ne le med okupacijo, ampak se je sploh njena glavnina potegnila v svobodo. Menda se bomo strinjali, da je neposredni boj vendarle nekaj drugega kakor pa **povojno** »kaznovanje«! Med vojno pa so v neposrednem spopadu med partizani in domobranci padli le štirje domobranci.

Če si oglejmo seznam še naprej, vidimo, da je bilo šest ali sedem ljudi pobitih s strani domobrancev (oziroma četnikov), da pa je bilo od NOV likvidiranih med vojno 32 ljudi. Kdo je začel in kdo vodil dr-

žavljanjsko vojno? Primerno je Zajčevo opozorilo, da sta bili leta 1941 le dve žrtvi, in še ti dve vojaški ob razpadu Jugoslavije, ne pa žrtvi Italijanov ali Nemcev.

Seveda, bo kdo rekel, ko pa so partizani začeli boj proti okupatorju zares šele 1942 — saj! Že samo to nam daje misliti... še posebej pa grozljiva številka partizanskega terorja nad civilnim prebivalstvom, ki ni v sorazmerju z domobranskim, predvsem pa je ta teror nad civilnim prebivalstvom začela partizanska vojska, saj do jeseni 1942 ni bilo ne domobrancev ne bele garde. Res je, da si je marsikdo in marsikdaj prav oddahnil, če so partizani »utišali« kakšnega zanikrnega izdajalca, ki je za ušive lire ali marke izdajal svoje sosede... , bila je vojna in kazen hitra. Toda 32 ljudi, likvidiranih med vojno in predvsem 86 ljudi, »pogrešanih« po vojni, je več kot »zob za zob in glavo za glavo« in bi vsaj kasneje lahko prenehali s preklinjanjem »domačih izdajalcev«. Še posebej, ker partizanov niso pobili samo domobranci, ampak okupatorji — seveda velikokrat tudi z njihovo pomočjo.

Zame je ta seznam presenetljiv tudi zato, ker je to seznam z Gorenjske, za katero je veljalo, da državljanske vojne sploh ni bilo. Ko sem vrgla v javnost trditev, da je bila pri nas med okupacijo državljanska vojna, je bil eden od argumentov ta, da bi to do neke mere utegnili veljati za Ljubljansko pokrajino (kjer se je revolucija najprej razmahnila), da pa za Gorenjsko in Štajersko (in delno Primorsko) to sploh ne velja, ker naj bi na teh območjih šlo le za neposreden spopad Nemci—Slovenci.

To najbrž do neke mere — kvantitativno torej — drži, v principu pa ne, kar nam priča prav žirovski seznam. Še posebej število po vojni »pogrešanih« pove, da je državljanska vojna bila in predvsem, da se je zaključila z brezumnim pobojem »kolaboracije«. Ne, še drugače je: če je res, da med okupacijo v teh krajih ni divjala državljanska vojna, čemu potem tolikšno pobijanje po vojni? Ali, če rečemo nekoliko sarkastično: na Gorenjskem je državljanska vojna zares zadivjala šele po zaključeni drugi svetovni vojni.

Na tem seznamu sta dve žrtvi iz moje družine: stari oče, Jakob Mravlje, in moja teta, devetnajstletna Fani Mravlje. Stari oče je bil res prvi komunist v kraju, vendar je bilo z njegovim imenom zelo težko, recimo pri raznih zbornikih, pa priznanjih, pa vklesavanju imena... Bil je namreč interniran v Dachau, torej »dachavec«, nekaj sumljivega torej — tako je veljalo od dachavskih procesov naprej. Spominjam se, kako je bila moja mama prizadeta, ko ji je nekdo oponesel, da je bil njen oče pač dachavec in da tisto ni bilo čisto v redu ... (dalje na str. 10)

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti

(nadaljevanje s str. 8)

Že dolgo so se otroci vadili za igrice, saj je zahtevna »Triglavska roža«. Veliko otrok je nastopilo v vseh mogočih vlogah. Je to pravljica igra, ki vsebuje tudi resnico: težko je biti ubog, a sreča je tudi tu doma. Od šestih otrok je ostal le še Jožek živ. Ko je otrok videl težko življenje doma, je sklenil, da bo poiskal zaklad, kateri naj bi pomagal k boljšemu življenju. Temne sile so vzele Jožka, katerega mati najde, a je to plačala s svojim vidom — oslepela je. Jožku je bilo hudo, ker je vedel, da je on kriv te nesreče. Slišal je, da je studenec v gorah, kateri ima zdravilno moč in da raste zdravilna roža v gorah. Napoti se, najde oboje in se srečen vrne ter materi pomaga, da zopet vidi in je zdrava. Zdaj se sreča vrne v vas.

Hvala vam, otroci, za lepo podano igro. Še bolj pa hvala g. Rudiju Knezu za vse vaje, potrpljenje, piljenje, navduševanje! Bog Vas ohrani med nami še mnogo let, je naša iskrena želja. Hvala pa tudi vsem, ki ste pomagali pri pripravi in pospravi, kakor tudi vsemu občinstvu. Bog povrni!

Preteklo soboto je bil zadnji dan pouka Slovenske šole v tem šolskem letu, v nedeljo pa je bila graduacija. Letos smo imeli le štiri graduante in sicer: ena deklica - Sandi Tekavec, ter trije fantiči: Edi Hrvat, Matjaž Majer in Marko Štimpfel. G. župnik je lepo navdušil mladino, naj ne pozabijo kar so se naučili, naj skrbje, da bodo na to, kar so se naučili gradili in talente množili. Hvala Vam, g. župnik, kot tudi maševalcu g. dr. Ocvirku!

Zdaj je pred nami procesija Sv. Rešnjega Telesa. Ta bo v nedeljo, 2. junija, po deseti sv. maši. Zopet ste vsi vabljeni, da se udeležite procesije, tako otroci kot starši, najbolj pa ste dobrodošle narodne noše. Oblecite ta dan to lepo obleko, če visi v vaši omari, in v njej počastite tolikokrat žaljenega Jezusa v Sv. Rešnjem Telesu.

Naslednjo nedeljo, 9. junija, pa je piknik naše Slovenske šole. Najprej se udeležimo sv. maše pri Lurški Mariji na Chardon Rd., nato se pa podajmo na Slovensko pristanišče na piknik. Kosilo bo na razpolago od ene ure naprej. Pridite in s svojo udeležbo potrdite, da hočete pomagati Slovenski šoli.

Vsem, ki ste v tem šolskem letu kakorkoli pomagali naši Slovenski šoli, prav iskren Bog plačaj! Pred nami so počitnice, katere daj Bog, da bi jih vsi, ki berete te vrstice, lepo preživeli, se odpočili od vsakdanjih težav in zopet začeli zdravi z delom, učenjem! To želi

Odbor staršev

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Iz slovenskega tiska...

Peterle pri Jelcinu

Dopisa, ki sledita, sta izšla v Delu 17. maja. Posredujem ju v vednost bralcev. Ur.

MOSKVA, 16. maja — Člane slovenske vladne delegacije pod vodstvom predsednika Lojzeta Peterleta je zadnji dan uradnega obiska sprejel tudi predsednik vrhovnega sovjeta Ruske federacije Boris Jelcin. Predsednik ruskega parlamenta je pozdravil prvi sporazum, ki sta ga podpisali vladi Rusije in Slovenije, hkrati pa je uradno sprejel vabilo, naj obišče Slovenijo. Vladna delegacija se nocoj vrača v Ljubljano.

Boris Jelcin je Lojzeta Peterleta, dr. Dimitrija Rupla in druge člane vladne delegacije seznanil z novjšim razpletom dogodkov v Ruski federaciji in Sovjetski zvezi. Med drugim je poudaril, da takšni dvostranski sporazumi, kot sta ga podpisali vladi obeh držav, ustrezajo procesu »suverenizacije« republik, za kar si vodstvo Ruske federacije prizadeva. Na kratko je orisal pot, ki jo je Rusija prehodila od lanskega maja, ko je tudi sam bil izvoljen za predsednika ruskega parlamenta. Dotaknil se je še sporazuma »deseterice« kot pragmatičnega temelja za urejanje sovjetskih sredobežnih teženj, med drugim pa je tudi povzel proces prehajanja nekaterih temeljnih industrijskih panog izpod zvezne v rusko jurisdikcijo. Poudaril je, da je Rusija v svojem novem suverenem statusu s Slovenijo podpisala pravzaprav prvi tak sporazum.

Peterle je Jelcina v spročenem razgovoru seznanil z domačimi dogodki in dodal, da sta Slovenija in Rusija kljub geografski oddaljenosti na enaki »valovni dolžini«. Spomnil je na politično tektoniko v Evropi, ki pa ji ni videti vseh razsežnosti. Izrazil je prepričanje, da bo Slovenija do 26. junija samostojna, da pa bodo pri tem potrebni še težki, a odločni koraki, vendar »ne vidi druge možnosti«. Jelcinu je na koncu pogovorov izročil simbolično darilo, sicer Jesenina v slovenskem prevodu.

S sprejemom pri Borisu Jelcinu slovenska vladna delegacija praktično končuje uradni obisk v Ruski federaciji in Sovjetski zvezi. Danes so se med drugim nadaljevali razgovori zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla na zunanjem ministrstvu Rusije, kjer je beseda tekla o pospešenem konkretnem sodelovanju med republikama. Člane vladne delegacije je sprejel tudi namestnik sovjetskega premiera Sitarjan, prav tako pa so se sklenili tudi razgovori direktorjev najmočnejših slovenskih podjetij v ZSSR, ki so se pod vodstvom predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Ferija Horvata z gostitelji pogovarjali o konkretnem gospodarskem sodelovanju.

Predsednik slovenske vlade je na koncu pogovora, ki so pokazali naklonjenost gostite-

ljev do sodelovanja s Slovenijo, poudaril, da gre za najuspešnejši obisk vladne delegacije doslej, in izrazil zadovoljstvo nad sklenjenim sporazumom o gospodarskem, znanstveno-tehničnem in kulturnem sodelovanju. Po njegovih besedah gre pravzaprav za »zgodovinsko dejanje«, kar je potrdil tudi Boris Jelcin.

MIHA LAMPREHT

Evropski poslanci priznavajo legitimnost republiških vlad

STRASBOURG, 16. maja — Poslanci evropskega parlamenta, ene izmed treh vodilnih ustanov Evropske skupnosti, naj bi nocoj glasovali o novi resoluciji o položaju v Jugoslaviji. Tokratni dokument je na podlagi devetih različnih osnutkov predlagalo osem parlamentarnih skupin.

Najnovejša resolucija evropskega parlamenta o Jugoslaviji pomeni precejšen korak naprej v primerjavi z dosedanjimi, med katerimi jih je večina jugoslovanske probleme umeščala v kontekst zatiranja človekovih pravic na Kosovu, šele marca letos pa so jugoslovanske probleme začeli obravnavati kompleksneje. O koraku naprej je mogoče govoriti predvsem zaradi nekaterih novih konotacij iz uvodnega dela dokumenta, ki se nanašajo na možnosti razvoja jugoslovanskega dogajanja v smeri vojaškega udara in sploh posredovanja vojske. Tudi zaradi odstavkov, ki govore o pravici konstituiranih jugoslovanskih republik in avtonomnih pokrajin, da se na miren in demokratičen način odločajo o svoji prihodnosti, in sicer v skladu s »priznanimi mednarodnimi in notranjimi mejami«.

Nova razsežnost je tudi tista, ki govori o morebitni internacionalizaciji jugoslovanske krize, ne sicer neposredno s tem izrazom, temveč z opozorilom, da bi »Evropska skupnost, Združeni narodi in konferenca o evropski varnosti in sodelovanju morale biti pripravljene, da na kakršenkoli način pomagajo pri ohranitvi miru v Jugoslaviji, če bi tako rešitev zahtevale legitimne jugoslovanske oblasti.«

Poleg globoke zaskrbljenosti (dalje na str. 11)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

ZGODOVINA IN SMRT

(nadaljevanje s str. 9)

Še huje je bilo s teto, ki so jo ubili partizani v noči od 6. do 7. maja 1942 kot »izdajalko«. Partizanski pisatelj Karel Leskovec je ta boj takole popisal:

»Zadnje dni marca (3) so partizani ubili Mravljincevo hčer s Podklanca. Obdolžili so jo, da je izdajalka. Dekle sem dobro poznal in vem samo to, da je rada hodila z italijanskimi oficirji in ti so jo večkrat odpeljali z avtomobilom kam na zabavo. Da bi kaj vedela o aktivistih Osvobodilne fronte, se ni nikomur sanjalo in tudi verjel ni tega nihče. Ljudje so jo našli v nedeljo zjutraj sredi ceste mrtvo. Na prsih ji je ležal papir: Tako se bo zgodilo z vsakim, ki bo izdajal slovenski narod. Nihče ni povedal ljudem, zakaj so partizani deklet ubili, zato je bil učinek na večino prebivalstva drugačen, kot so pričakovali tisti, ki so to storili. V Rovinah, ob meji, ljudje niso imeli za tak greh, če je kakšno deklet rado hodilo z Italijani. To se je dogajalo že pred vojno. Prav zato bi morali partizani ljudem ob meji tak ukrep bolje razložiti. (4)

Kako boš »bolje razložil« tak brezumni poboj dekleta, ki je v svoji mladosti spregledalo, da so italijanski vojaki, ki so bili včeraj graničarji, danes okupatorji?

Ko sem začela pisati o državljanski vojni in nujnosti sprave, so mi nekateri očitali, da se zato tako »zaganjam«, ker hočem rehabilitirati svojo teto. Svoje tete še poznala nisem, umrla je, ko mi je bilo petnajst mesecev in nikoli me sploh videla ni, ker sem tedaj živela v Beogradu. Vprašujem pa se, kdo bi jo lahko rehabilitiral? In zakaj? Zaradi njene mladostne nepremišljenosti? Plačala jo je z življenjem! Vsa ta leta je bilo, kot da sploh nikoli ni živela, tudi v družini je bila zamolčana. Stara mama pa mi je nekoč vendarle povedala, kako je bilo tiste noči: potrkalo je na vrata, Fani je odprla in šla za nekaj minut ven. Nato se je vrnila in veselo rekla svoji mami: No, mama, zdaj pa jaz grem, ne bodi v skrbeh! In je šla. Zjutraj so materi povedali ljudje, ki so šli k maši, da leži mrtva sredi ceste. Mati je, nora od strahu in žalosti, tekla nekaj kilometrov po makadamski cesti in še opazila ni, da ji je žebelj v čevlju razmesaril vso peto. Svojo hčer je našla sredi ceste onečlašeno, krvavo gmoto; mrtvo.

Vendar je prav tetina smrt bistveno vplivala na moje delo in tudi na življenje. Naj povem, da sem v začetku osemdesetih let že imela naštudirano večino Dokumentov ljudske revolucije v Sloveniji. Vedela sem, kaj se je dogajalo, in znala sem že razumeti, kako je delovala boljševiška logika. Vendar — nekako papirnato, na način poznavanja »formul«, naučeno, abstraktno. Zato sem si rekla, bom šla pregledat medvojne časopise, da bom videla, kako je bilo to bolj od blizu, bliže življenju.

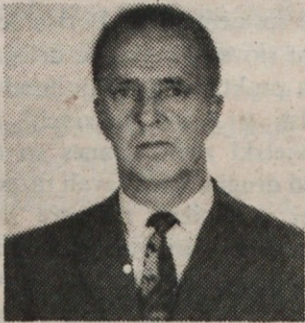
Prelistavala sem Jutro, Slo-

venca, Naš dom, Slovenski narod. Od leta 1942 so bili polni poročil o partizanskem terorju. Listala sem te stare, orumenele časopise, prebirala ta poročila in si rekla: Sama propaganda! Groza, ki je vela iz teh zaudarjajočih časopisnih listov, mi ni šla do živega; nisem je mogla sprejeti. Nisem verjela. Bilo je preveč neresnično, absurdno. Branila sem se verjeti.

In ko sem takole, stoje ob ogromnih plahтах papirja, listala po časopisu, sem na nekem listu, v levem kotu zgoraj, zasledila drobno notico s približno naslednjo vsebino: Ponoči šestega maja so na cesti pred Rovtami našli mlado mrtvo žensko, ki jo je ubila OF. Njenega imena ni bilo, šlo je za »neznatno« smrt, eno izmed mnogih. Notica je bila tako neopazna — v primerjavi z velikimi članki, z imeni žrtev in celo fotografijami — da sem šla kar naprej; še manj verjetna je bila od tistih, opremljenih z imeni in fotografijami. In ko sem bila že dve ali tri strani naprej v prelistavanju časopisa, so mi nenadoma klecnila kolena — še prej, preden mi je prišlo do zavesti, da je to vendar moja teta! Čudno, najprej je reagiralo telo, šele potem pamet, zavest. Potem sem šla previdno in s strahom nazaj k notici: nobenega dvoma ni bilo, pred menoj je bilo sporočilo o pobojju moje tete.

Tedaj pa se mi je porušil dotedanji svet, padla sem na realna tla; v možganih sem zaslišala stavek; če je ta notica resnična, in resnična je, potem je res tudi drugo, kar so pisali o partizanskih pobojih! Potem ni šlo le za propagando proti partizanstvu! Tako sem padla na zgodovinska tla; konec je bilo moje samoobrambe in upiranja strašni, nedoumljivi resni-

LJUBEČIH SRC SE
SPOMINJAMO OB ŠESTI
OBLETNICI SMRTI NAM
DRAGEGA MOŽA, OČETA
IN BRATA

JANEZA TOMCA
Zapustil je dolino solz in se preselil nebeščanom — v to verujemo — 25. maja 1985.

Sladka nam je misel na Te, na ljubeči Tvoj nasmeh, na besede ljubeznive, ki imel si jih do vseh.

Za Teboj žalujoči:

ANA TOMC, žena;
IVAN, ADOLF in JOŽE
TOMC, sinovi z družinami

ci. (5) Če me je prej gnalo bolj teoretično zanimanje, sem bila zdaj pretresena eksistencialno. Prav ta pretresenost me je predstavila na drugo raven, na drugo stališče. Živo sem začutila, da v naši vojni ni šlo le za nekakšno »logiko«, ampak da so bile to krvave, strašne reči.

Moje spozna(va)nje se je nekako ukoreninilo. In potem sem šla vso literaturo študirat še enkrat, in tudi časopise še enkrat, tokrat drugače, z zavestjo, da imam opraviti s tragedijo, stkano iz neštetihi smrti in nepopisnega trpljenja. Moje raziskovanje je bilo odslej drugačno, prizadeto in prizanesljivo. Šele ko sem se zavedala naše narodne tragedije kot narodne in kot tragedije, ko sem spoznala, kaj smo mi, Slovenci naredili samim sebi, sem lahko zapisala, z vso iskrenostjo in predanostjo: narodna sprava. Da bi končali ta usodni razpor in spor slovenskega naroda!

Tako me je ta »neznatna« smrt zaznamovala za vse življenje. Tetina »zasluga« je, da mi je padla z oči megla, zavesa, ki nam je bila natakajena, da nismo bili sposobni verjeti v tisto, kar se je dogajalo in zgodilo, vsaj mi, mlajši, ki nismo neposredno tega sami doživljali. Nismo vedeli ne s pametjo ne s srcem. S svojo smrtjo je tudi teta Fani prišla v zgodovino — »drugič« prek mojega pisanja.

Vsako ime v pričujočem seznamu ima svojo zgodbo, enkratno in nepovratno. Mrtvih ne bomo obudili z ničimer, lahko pa jim (moramo!) damo svoje spoštovanje. Naj nas pred njim obhaja — ne maščevalnost — ampak groza pred nesrečno človekovo usodo, da lahko stori nepopisno zlo, ne more pa ga popraviti. Edino, kar more iz izkušenj, ki ga nosi zgodovinski spomin, je to, da takšne svoje »zgodbe« ne ponovi več. Prav zato pa je zbiranje pričevanj, sestavljanje seznamov žrtev, opisovanje dogodenega, bistvenega pomena za našo prihodnost. Da se ne bi več ponovila. Ivan Cankar je zapisal, da nobena solza, nobena kaplja krvi ni bila prelita zastonj. Zdaj se je izkazalo, da je to res. In naj bo to res za vso prihodnost! Ne skušajmo več tega »dokazovati«! Potem bodo naši potomci, zanamci, lahko občudovali in spoštovali moč svojega naroda, da je premagal to svojo strašno razbitost, ki se je razplamtela v naši državljanski vojni. Kajti ni pomembno, kaj drugi počno z nami, pomembno je to, kar počnemo sami s seboj, je zapisal Dušan Pirjevec. In to je to!

OPOMBE

1. Kolikor vem, se je doslej intenzivneje ukvarjal s »preštevanjem« vseh mrtvih pri nas le mladi zgodovinar Jože Dežman, ki je skušal tudi znanstveno analizirati probleme samega zapisanja in »klasificiranja« žrtev.

2. Pri tem je zanimivo, da ljudje še vedno pravijo, da je ta in ta »pogrešan«, in do 8. julija v Kočevskem Rogu je bilo to zanje tudi uradna oznaka, se pravi, da niso bili »ne živi ne mrtvi«, da jim ni bil priznan »status« mrtvih ljudi, tudi v moralnem smislu ne, če naj tako rečem.

Grozljiva ni le številka po vojni

Evropski poslanci priznavajo

(nadaljevanje s str. 9)

sti, ki jo evropski poslanci v dokumentu izražajo zaradi čedalje bolj nevarnega političnega položaja in obsodbe nedavnega nasilja v Jugoslaviji, je v resoluciji poudarjena demokratična legitimiteta novih republiških vlad. Vendar je ob tem rečeno, da nikakršen demokratični mandat nobeni vladi ne daje pravice, da krši temeljna načela listine Združenih narodov v zvezi s človekovimi pravicami.

Posredovanje armade — razen z omejenimi pooblastili in v dogovoru z vsemi zainteresiranimi stranmi — ni upravičeno še zlasti, ker ta ne uživa zupanja precejšnjega dela jugoslovanskega prebivalstva, je rečeno v enem izmed odstavkov v dokumentu. Na to se navezuje tudi opozorilo jugoslovanski vladi, da bi uzurpiranje oblasti od strani armade ali pa z njeno pomočjo povzročilo takojšnjo prekinitev sleherne pomoči in preferenčnega obravnavanja Jugoslavije s strani dvanajsterice. Dokument podpira pogajanja o ustavnih spremembah v zvezi z bodočim ustrojem Jugoslavije in odnosih v njej. Glede njih parlament upa, da bodo na vseh ravneh dosežene po mirni in demokratični poti.

MIRJAM AČIMOV-OBLAK

Hrvatski kardinal Franjo Kuharić o krizi v Jugoslaviji

(Catholic News Service, 10. maja) — Hrvatski kardinal Franjo Kuharić je dal italijanskemu katoliškemu dnevniku Avvenire izjavo, ki je bila objavljena 10. maja. Kardinal je namreč mnenja, da se z dejanji jugoslovanske tkim. ljudske armade vrača v državo komunizem. Kardinal v svoji izjavi obtožuje armado, da podpira srbske »teroriste« v Hrvatski, kjer je v začetku maja okrog

»pogrešanih« domobranskih ujetnikov, ampak tudi to, kaj se je z njimi sploh dogajalo, kar povedo na primer naslednji opisi: »bil izpuščen, ni se vrnil«, ali: »Po amnestiji se je šel javit v Žiri, za njim ni sledu«, se pravi: »še ko je bil človek izpuščen iz »nabirnih centrov« in torej po strogih (revolucionarnih) kriterijih nedolžen oziroma se je po razglašeni amnestiji sam javil, se ni več vrnil domov.

3. Netočen podatek; bilo je v noči od 6. do 7. maja 1942.

4. Karel Leskovec: Križpotja, Zavad »Borec« v Ljubljani, 1967; str. 70-71.

5. Seveda je bilo tudi propagande veliko in preveč, toda ni bila samo propaganda, njen temelj je resnica, dejansko dogajanje, propagandni je bil ton samega pisanja. Dejstva so bila resnična.

20 ljudi izgubilo življenje.

Dne 9. maja so uradni jugoslovanski voditelji dali armadi pooblastilo, naj vzpostavi red v Hrvatski, niso pa dali armadi popolne oblasti, da bi leta zasedla vso državo in vse republike podvrgla pod svojo vojaško oblast. Kardinal omenja, da armado kontrolirajo člani komunistične partije, ki je izgubila politično oblast v štirih republikah. »Intervencija JLA v notranje probleme v teh republikah bi — jasno in nedvoumno — obnovila komunistični režim,« je izjavil kardinal. Če armada okupira, zasede Hrvatsko, bo po mnenju kardinala bolj učinkovit pasiven odpor kot pa vojaški. V slučaju nasilja bomo vsi trpeli, je pripomnil.

V zadnjih tednih je armada podpirala »ilegalne sile srbskih teroristov, ki ustvarjajo nered v Hrvatski.« V enem slučaju, pravi kardinal, je srbsko ekstremistično vojaštvo preprečilo na Hrvatskem, da hrana in zdravila niso prišla do potrebnih; v omenjenem slučaju, trdi kardinal, »armada ni niti s prstom mignila...«

Cilj srbskih teroristov je spremeniti meje med srbsko in hrvatsko republiko. Kardinal Kuharić zanika lažniva poročila o preganjanju srbske manjšine v Hrvatski. Pojasni, da je bilo srbski manjšini ponujeno mesto podpredsednika v vladi.

Propaganda iz Srbije je širila laži, da je papež pripravil milijone dolarjev za hrvatske potrebe, nadaljuje kardinal. Vatikan je te laži takoj zaničal. Kardinal omenja tudi lažniva poročila, po katerih naj bi on postal vodja gibanja za preganjanje Srbov. »Taka propaganda izziva nevarno reakcijo med hrvatskim ljudstvom,« je rekel kardinal.

Ko omenja kardinal Kuharić, da so zahodne sile zainteresirane za ohranitev edinosti Jugoslavije, dodaja tole: »Rad bi ob tem spomnil, da je zgodovina naših narodov — Srbov in Hrvatov — starejša kot Jugoslavija.«

Papež je 8. maja v javnem nagovoru rotill, naj se nasilje v Jugoslaviji ustavi, kajti medsebojne težave narodov se nikdar ne morejo rešiti z orožjem.

Ameriška Domovina
je Vaš list!

MALI OGLASI

Real Estate

Buying or Selling. Call and ask for Anton at Cameo Realty at 261-3900 -- Matic res. 338-3205 (x)

Grdina—Cosic—Faulhaber
pogrebni zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
28890 Chardon Road 944-8400

— V družinski lasti že 88 let —

Vladimir Kos — življenje in delo

V tržaško-goriški reviji »Mladika« ima že nekaj let rubriko »Osem Slovencev za danes« pisateljica Zora Tavčar. Intervjuva pač znane Slovence in Slovence. V številki 2/3 za leto 1991 je objavila intervju z jezuitskim duhovnikom Vladimirkom Kosom, ki je med drugim veliko svojih pesmi in dopisov objavil tudi v našem listu, zadnja leta posebej preko dopisov č.g. Wolbanga »Misijonska srečanja in pomenki«. V nadaljevanjih torej posredujemo tudi našim bralcem zelo obširen intervju z g. Kosom, katerega fotografijo tudi objavljamo. Ur.

(Najprvo uvod k intervjuju)

Zora Tavčar nadaljuje s tretjim letnikom svojih intervjujev z znanimi Slovenci. Tokrat pogovorov ne more voditi osebno, zato je razposlala svoja vprašanja osebno vsem svetu. Kot drugo se je z odgovori vrnilo pismo znanega pesnika, jezuita, univerzitetnega profesorja na univerzi Sophia v Tokiu in misijonarja med »brezprizorniki« v tokijskih predmestjih. To je Vladimir Kos, rojen l. 1924, avtor vrste pesniških zbirk, od katerih so vse izšle v emigraciji, največ pri SKA v Buenos Airesu: »Marija z nami gre na tuj«, »Lienz 1945«, »Deževni dnevi«, (idem), »Križev pot prosečih«, SKA 1955 (Goršetove ilustracije), »Dober večer, Tokyo«, 1960, v Tokyu, »Ljubez in smrt«, o Japonski štirih letnih časov, SKA 1971 (nagrada Vstajenje, v Trstu l. 1972). V Koledarju Ave Maria je izšla pesnitev »Velika resničnost«. Za svojo 25-letnico je SKA izdala Kosovo pesniško zbirko »Spev o naši gori« (1981), z japonskimi motivi. — Vladimir Kos je tudi kultiviran dopisnik vrste slovenskih listov in revij zunaj Slovenije — od Avstralije in Argentine do Trsta, letos je, denimo, prejel 1. nagrado za poezijo (cikel) na natečaju Mladike v Trstu. Piše tudi kratko prozo.

V slovenski kulturni zgodovini boste imeli, g. p. Kos, zanimiv primat: da ste izdali prvo slovensko pesniško zbirko (ali celo knjigo) na Japonskem (ali cel ov Aziji). Kaj pravite na to? Ali pa veste za kako drugo slovensko knjigo, ki Vas je prehitela?

Ni mi znano, da bi bil kdo pred menoj izdal slovensko knjigo na Japonskem. Še zdaj se spominjam, da sploh nisem vedel, da gre za take vrste »primat«. Spoprijaznil sem se bil z lastnikom japonske tiskarne in ga prosil, da mi omogoči poskus pesniške zbirke na papirju različnih barv; slutil sem, da pridejo pesmi na ta način do močnejšega izraza. Dejal sem mu, da mu bom mogel plačati le v obrokih, in sicer z darovi sonarodnjakov po svetu; napravil je odlično delo, a plačilo je hotel prejeti le za tehnične stroške tiskanja kot sta npr. barvast papir in tiskarsko črnilo.

Ko sem v Mariboru kot prvošolka stanovala pri dirigentu Milanu Pertotu na Koroški (Maistrovi?) ulici, celo v tisti večnadstropnici ob parku (kot Vi (in celo na istem hodnik), sem Vas večkrat videla na balkonu, verjetno osmošolca, kako se učite — tako so pravili

— zame skrivnostnega jezika sanskrta in drugih učenosti. Ste bili res že takrat pravi polihistor? Je šlo samo za sanskrt ali tudi za druge jezike?

Ljubeznega g. Pertota se dobro spominjam in tudi tiste večnadstropnice ob parku; žal mi je, da se nisem nikdar srečal z Vami, čeprav ste stanovali v isti hiši. Nekdo v tej hiši je tako lepo igral na klavir, da sem zmeraj obstal na stopnicah, kamor je prodirala melodija, in kakor začaran prisluškoval. Balkona se tudi spominjam, a česa sem se takrat kot šestoselec učil, pa pač ne vem. Eno pa drži: že zgodaj sem se učil tujih jezikov — da bi razumel pesmi, ki sem jih tako rad poslušal na radiu. (Op. Z.T.: klavir je igral Pertotov sin Egon, — pozneje ustreljen v Srbiji, kamor so bili izgnani).

Ste po rodu Mariborčan? Pravili so, da ste napol judovskega rodu. Povejte kaj o svojih starših in družini.

Rojen sem v Murski Soboti, a največ let sem v Sloveniji preživel v Mariboru. Po očetu sem iz zelo stare slovenske družine, po materi pa sem judovskega rodu s koreninami v severni Hrvatski.

Do druge svetovne vojne je oče vodil mariborsko centralo tvrdke s šivalnimi stroji znamke Singer. Ker je bil dostikrat na potovanju, je breme vzganja ležalo skoraj izključno na maminih ramenih; hotela nam je dati kar se da dobro vzgojo in še zdaj nimam pravega pojma o velikosti žrtev, ki jih je ljubeče doprinesla za nas, pet otrok.

Naj tukaj obenem delno odgovorim tudi na peto vprašanje o svojem mentorju v svet umetnosti besede: že v zgodnjih otroških letih nam je mama pela pesmi, pripovedovala pravljice, brala povesti in pesmi in nam odkrivala lepote narave — nikdar ne morem biti mami dovolj hvaležen! Čudno, da so me od vsega začetka — kolikor se spominjam — bolj kot povesti pritegnile pesmi.

Mariborska klasična gimnazija ima že skoraj mitično avreolo. Kako se je spominjate, kateri profesorji so se vam posebej vtisnili v spomin? Ste imeli kakšne pozneje znane sošolce?

Še danes sem hvaležen mariborski klasični gimnaziji, da nas je, takratne pobaline, usmerjala v znanje trpežne kakovosti, z enim pogledom na v sedanost segajočo preteklost, z drugim pa na v bodočnost se raztezajočo sedanost.

Katerih profesorjev se prav posebej spominjam? tistih, ki so z nami, doraščajočimi študenti, imeli potrpežljivost.

Dveh se spominjam, ki ju pa nočem imenovati, ki se mi še zdaj zdita prestroga: kot da bi jima manjkalo čut za olajševalnine okoliščine... Določena mera strogosti nam je vsem dobro dela, o tem ne dvomim.

Z g. Božidarjem Bajukom, ki me je eno leto spretno učil latinščino, sem si pozneje, ko se je bil nastanil v Argentini, takorekoč redno dopisoval. Še zdaj se rad spominjam našega srednješolskega kateheta preč. g. Rihterja, ki je s svojim ljubeznim obnašanjem učinkovito pridigal, vsaj meni. Rad bi omenil še dva šolnika, ki ju imam v najboljšem spominu: osnovnošolsko učiteljico gospo Prelog, ki me je vzpodbujala k pisanju, čeprav so moji osnovnošolski sestavki kar rdeli od grobih slovničnih napak; in osnovnošolskega učitelja g. Horvata. Oba sta zdaj že v večnosti, a ko se bom Tam z njima srečal, se jima bom še enkrat zahvalil; in stisnil roko, seveda na duhoven način, ker menim, da je duhovom pred Vstajenjem dano razpolagati s silami, ki so podobne našim telesnim silam. Opiram se na Gospodovo zagotovilo: »Bog ni Bog mrtvih, ampak živih!« (Mat 22:32; prim. Mk 12:27 in Lk 20:38) Ah, skoraj bi bil pozabil na sošolce; samo enega se še dobro spominjam: prevz. g. Grmiča, ki mi je enkrat med izpitom iz latinščine prišepnil rešilno besedo... Tudi za to: Bog lonaj!

Spominjam se, da sem že takrat v nekem mladinskem glasilu — ne vem več, če je bilo dijaško ali versko — brala Vaše pesmi in da sem se ene, ki mi je bila zelo všeč, celo naučila na pamet. (Navedla sem jo v svoji knjigi Veter v laseh). Ste imeli kakšnega mentorja? Ste sodelovali v kakšnem literarnem krožku? Kakšen spomin imate na kulturno vzdušje predvojnega Maribora? Ste objavljali tudi v kaki reviji?

Občudoval sem Vaš spomin, ko ste v tisti lepi knjigi Veter v laseh (zares pesniški naslov!) mogli citirati eno mojih pesmi — jaz o njej nimam več pojma. Nisem pripadal nobenemu literarnemu krožku, to vem; le tega se še spominjam, da mi je (menda) sobotna izdaja mariborskega Večernika od časa do časa objavila pesem. Oprostite mi, da se več ne morem spomniti; nikdar nisem pričakoval, da me bo kdo — razen policistov — hotel o tem vprašati.

Maribor je bil po svoji legi trgovsko-odprto in kulturno-odprto mesto; mislim, da se v tem oziru ni dosti spremenil, morda se je v teh razsežnostih celo razmahnil. A predvojnega ga je kazilo nemškutarstvo. Kot petošolcu so mi dali pri Večerniku možnost, da se v njem »časnikarsko« udeležujem, posebno kadar so poklicni časnikarji odšli na počitnice ali pa jim določenih problemov ni bilo mar. Nekoč so mi objavili članek, ki je bil od začetka do konca naperjen proti nemškutarjem; nato me je eden izmed časnikarjev pred

Vladimir Kos, okrog 1986 na obisku pri japonski družini.

ostalimi javno napadel, češ, kaj se bom pobasal politiko, ki je stvar odraslih! Dejansko je kričal, a nihče izmed ostalih časnikarjev v tisti pisarni me ni branil... pozneje so mi zaupali, da je ta časnikar redno hodil v Hitlerjev Gradec, menda po inspiracije. Mimogrede: Večernik mi je plačal vsako vrstico, ki mi jo je natisnil, kar je bila doma občutena pomoč.

Ste doživeli nemško okupacijo Maribora? Ste ostali v mestu ali ste se umaknili drugam ali pa so Vas izselili? Ali pa ste se zatekli kot mnogi v Ljubljano?

Nacisti so očeta obsodili na smrt, ker se je drznil vzpodbujati vojake enote, v katero je bil vpoklican, k odporu, vrednemu slovenskega vojaka. Mariborski prijatelj, nemški nacist, je zanj pričeval, »da ni sovražil nemškega ljudstva«; smrtno kazen so mu spremenili v izgon cele družine v Srbijo.

V tistih dneh smo dobesedno živeli v senci Božje Previdnosti; policija je vedela, da je mama judovskega rodu; razen tega so fante moje starosti lovili po mestu, da jih ali likvidirajo ali pa vtaknejo v nemške enote; Maribor je namreč dosegel to dvomljivo čast, da so ga priključili Rajhu.

Nekaj dni, preden so nas izgnali v Srbijo, mi je babica, ki je odlično govorila nemško, preskrbela policijsko dovoljenje, da grem študirat v Ljubljano; še danes ne vem, ali je bilo dovoljenje pristno ali ponarejeno. Približno eno leto sem imel zveze z našo družino, izgnano med srbske gore, in sicer s pomočjo kurirja Mednarodnega Rdečega križa; potem ko so ga ubili, je bilo zveze konec. Šele 1948 sem s pomočjo babice spet dobil zvezo z domačimi, ki so se, hvala Bogu, srečno vrnili v Maribor, čeprav ne brez vojnih brazgotin.

Kdaj in po kakšni spodbudi ste se odločili za teologijo? Ste jo študirali in doštudirali v Ljubljani ali pa Vas je prej zajelo v svoj vrtnec revolucijsko dogajanje? Kako ste gledali na OF? Vas je kot Štajerca vsaj v začetku pritegnila? Ali pa ste takoj spoznali v njej transmisijsko Partije?

Resno sem se bavil z mislijo, da bi postal podmorniški kapitan. Deset mesecev sem kot

sedmošolec (tokrat ljubljanske klasične gimnazije) prebil v internaciji v Gönarsu. Nekoč sem čul v sebi glas, ki ga ni mogoče pozabiti, ker je drugačen od naravnega glasu in ga čuješ nekje globoko v sebi; po naše bi ga takole prevedel: »Hočeš poskusiti z Menoj?«

Najprej sem menil, da gre za samoprevaro, ker take vrste vabilo od zgoraj ne sili in se mu ne mudi; toda cela vrsta dogodkov, ki so si sledili, me je prepričala, da je šlo za resnično vabilo. Rad sem se mu odzval, ker sem čutil, da ostanim svoboden in lahko »brez zamere« odidem iz semenišča. »Brez zamere« namreč pri Gospodu.

OF nisem maral, posebno ne zato, ker je sredi težkih časov okupacije zahtevala še težje žrtve — sa svoj komunizem. Nesmiselno (a seveda v skladu s svojo politiko) je ubijala po Ljubljani izvrstne Slovence. In potem lagala o njihovi dozdevni zvezi z okupatorjem. Vem za zveze, ki so jih komunisti vzdrževali z nacisti, a o tem se navadnemu smrtniku še sanjati ni smelo. V Ljubljani sem spoznal višji kader nacistov in višji kader tajnih komunistov-Slovencev; oboje je »odlikovala« zavest elite, ki so lahko vse dovoli, ker jim je bila Stranka najvišja sila.

Kot emigrant ste se znašli v Rimu. Ste bili šele tam posvečeni v duhovnika? Kaj Vas je nagnilo k odločitvi, da vstopite v jezuitski red? Vas je mogoče pritegoval kot studiosusa s svojo intelektualno usmerjenostjo? Ste že tedaj želeli v misijone? Katere so bile Vaše redovne in študijske postojanke, preden ste prišli na Japonsko? Ali ste odšli na lastno željo ali Vas je tja pripeljala redovna disciplina?

Kot ljubljanski bogoslovec sem dosegel na ljubljanski univerzi bakalavreat iz filozofije; sledili sta medvojni leti v domobranskih vrstah, na kateri bom najbrž do smrti ostal ponosen. Kot emigrant sem v Rimu nadaljeval študije in bil 1950. posvečen v duhovnika. Spet sem nadaljeval študije in se med njimi dodobra seznanil z mišljenjem in organizacijo sv. Ignacija Lojolskega, ustanovitelja jezuitov. Njegova za-

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

897. »Misijonsko delovanje med nevernimi

vsebuje vabilo Resničnega in Živega Boga — ne le h koreniti prenovitvi po svetem krstu in razmahu novega življenja po sveti birni; to božje vabilo je veliko več; nekaj božjega je v njem, ker vabi k nekrvavemu obnavljanju Jezusove daritve na križu in k svetemu Obhajilu. Že sveti Tomaž Akvinski je bil zapisal, da ni na tem svetu vere, ki bi bila v tej točki podobna katoliški veri, po kateri sam Božji Sin pride darovat v vsaki mašni Daritvi in pride, v vsej svoji nebeški Resničnosti, obiskat vernikovo srce.

Tudi če komu ni mogoče iti k sveti maši, tudi če komu ni mogoče fizično prejeti Gospoda v svoje srce — duhovno se lahko z Njim družijo, kadakoli hoče: ker Gospod hoče, to se pravi: hoče nadaljevati Svoje življenje med nami na zakramentalni način. Če se ne motim, je naš Gospod kakih sedemkrat rabil besedo 'Ostanite v meni' (Jan 15), ko je pri Zadnji večerji polagal na srca Svojih nekakšno oporoko. 'Ostanite v meni in Jaz ostanem v vas' (Jan 15:4). 'Spet se bomo videli in v srčno veselje vam bo' (Jan 16:22). 'Pred vrati stojim in trkam; če kdo čuje moj glas in Mi odpre, vstopim in bova sedla k pojedini, Jaz njim (z njo in on) ona z Menoj.' (Raz 3:20)

Eden izmed ciljev Misijonskega delovanja

je tudi ponujena možnost, da se človek otrese bremena grehov, ki ga delajo sužnja in bolnika, celo starca in starko kljub fizični mladosti; človek se lahko otrese tega bremena ne le enkrat v očiščevalni vodi svetega krsta, ampak zmeraj, ko prosil odpuščanja v imenu Jezusa, ki je Sebe žrtvoval prav v ta namen in Ki je v ta namen vstal od mrtvih. Na posebno učinkovit način (in le na ta način v slučaju smrt - povzročujega greha) se to dogaja v zakramentu svete spovedi, ki je čisto poseben dar Vstalega Zveličarja: 'Prejmite Svetega Duha: komur odpustite grehe, ta jih nima več; komur jih ne odpustite, tega človeka grehi ostanejo' (nespremenjeni). (Jan 20:22-23)

Če bi kdaj na tem svetu mogli napisati zgodovino naše Cerkev v luči osvoboje, ozdravitve, nove življenjske moči, ki so po zakramentu svete spovedi preustvarili ne le posameznika, ampak cela občestva in okolja s pomočjo tako prenovljenih posameznikov, potem bi v tej zgodovini lahko razbirali značilno delovanje Vstalega Jezusa, ki se v tej točki nič ne razlikuje od delovanja, ki ga je razvijal v letih javnega življenja v Palestini. Lahko rečemo, da naš Gospod prav v zakramentu svete spovedi razodeva, kako je zares 'Tisti, ki osvobojajo Svoje ljudstvo greha' (Mat 1:21); Tak je po Svojem Imenu, Tak po svojem Vstajenju in Vnebohodu.

Kdor postane kristjan

v polnem pomenu te besede, to se pravi, kdor postane

katoličan, sprejme večno veljavo Jezusovih besed, med drugim tudi tiste o ljubezni do Boga, srčki našega življenja (prim. Mat 22:37; Mk 12:30. 33' Lk 10:27; Jan 17:3), ki jo je mogoče zlahka uresničiti — z deli ljubezni do bližnjega (prim. Mat 25:31-46). Saj je tudi 'najbolj nepomemben človek' (Mat 25:40.45) — Jezusov, torej Božjega Sina 'brat' (Mat 25:40)!

Oba, krščanski bogataš in krščanski revež, se morata in moreta ravnati po tem načelu Resničnosti, ki že skoraj 2000 let revolucionira svet. In Jezusove besede so tako formulirane, da veljajo za vsakega človeka, tako kristjana kot nekristjana: kadar padajo žarki od del ljubezni na grob nekristjana, lahko kristjan tolaži sebe in druge, ker se je v življenju tega človeka skrivaj udeleževal Duh Ljubezni — v Matejevi skci Vesoljne Sodbe vprašujejo pravični ali sveti ljudje (in tudi nepravični ali nesveti ljudje): 'Gospoda! Kdaj smo Te videli Takega ali Takega...?' (Mat 25:37-39.44)

Zares, cel svet je po Gospodovih besedah eno samo pozorišče za dela ljubezni, in vsaka ekonomska in socialna teorija in hipoteza se morata podvreči tej Resničnosti, ki jo more umeti tudi najbolj nenapreden človek. V tem Gospodovem programu je vsebovana edinstvo človeštva in njegov napredek, vsebuje pa tudi zdravilo za tisto najbolj človeško bolezen — čustvo osamelosti. Kdor najprej ljubi, ne da bi čakal/čakaia, da postane ljubljen/ljubljena, tak človek ne more trpeti osamelosti, in prej ali slej se bo sklonila tudi k njemu, tudi k njej vse-osrečujoča ljubezen.« (konec prihodnjič)

Dobro stoječi katoličan

je prišel k župniku v fari, kjer so gradili cerkev. »Bi mi lahko povedal, če bom jaz prišel v nebesa?« je duhovnika povprašal, ker mu je bilo znano, da je mož splošno znan kot zvest božji služabnik in Bogu drag. »Če mi lahko odgovorite na moje vprašanje, Vam bom z veseljem dal večji dar v pomoč gradnje vaše cerkve.«

Če nekaj dni se je spet oglašil v župnišču in pobaral gospoda, če ima zanj kak pozitiven odgovor. Župnik mu je prijazno dejal: »Da, danes Vam lahko dam odgovor na vaše vprašanje. Ima pa dvojno vsebino. Deloma imam za vas

dobro, deloma pa slabo vest. Katero bi raje preje slišal?«

Faran je želel najprej slišati, kaj bo dobrega.

»Dobra vest je za vas v tem, da boste prišel v nebesa,« je dejal duhovnik. »Slaba vest pa je dejstvo, da se bo to zgodilo že danes.« Obiskovalec je obnemel, saj mu je ostalo za obljubljeni izpolnitev dobrega dela le nekaj ur.

Gdč. Cristina Zaic iz New Yorka je poslala \$500 za sv. maše slovenskim misijonarjem, v spomin rajnih iz družine Thomasa Kvasa.

Lazarist Tone Zrnec iz Eto-bicoke, Ont., je daroval \$500 kan. za vzdrževanje domačega bogoslovca, ki mu bo dan v podpiranje. Pravi, da mu je vzgoja domače duhovščine vedno zelo pri srcu. Takole končuje: »Naj bodo vsi prežarjeni z gorečnostjo za božje kraljestvo na zemlji!«

Jože in Tončka Kastelic iz Mississauga, Ont., sta darovala kan. \$1000 za misijone, s pripisom: »Razdelite, kakor Vi veste, da je najbolj prav in potrebno. Morda za lačne otroke in Mater Terezijo.«

Velik misijonski mecen in pionir v MZA g. Jože Ferkulj je preстал težko operacijo na Floridi in ga priporočamo vsem v molitev.

M.P. iz Chicaga je darovala \$50 za vse naše misijonarje in \$10 za bogoslovca, sedaj že duhovnika Simona Obore v Afriki.

Ker se je gdč. Terezija Srebrnič s Primorske vrnila iz misijonov v zaledje, smo po MZA njej darovano pomoč za 1990 v znesku \$300 darovali usmiljenki s. Marjeti Mrhar na Madagaskarju, ki letos praznuje 50-letnico redovnega poklica in zelo lepo pioniri že dolga leta med Malgaši, med materami in otroki na otoku.

Lepe znamke vaticanske nove izdaje v F.D.C. (First Day Cover) je poslala iz Rima uršulinka s. Leopoldina Podgornik, ki priporoča v molitev ostarelo s. Gaetano, Slovenko, ki je leta preje čistila znamke, a so ji sedaj moči opešale, da tega več ne zmore.

Iz Pariza, iz centralne hiše usmiljenk in središča pobožnosti Čudodelne svetinje je poslala nove znamke s. Cecilija Prebil.

Sodelavka ga. Marija Goršek sporoča iz Clevelanda, da je bil njen mož uspešno operiran na srcu in bo moral še na drugo operacijo za žolčne kamne. Gospodu Milanu želimo skorajšnjega okrevanja. Vsem darovalcem in sodelavcem ter

sodelavkam po kontinentu pa za vsak misijonski korak naprej v globino: MILIJONKRAT ZAHVALJENI! Naj Bog sam vsakemu da, kar najbolj potrebuje.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Intervju z g. Kosom

(nadaljevanje s str. 11)

misel se mi je zdela sijajno moderna: ostati v svetu, božjem umotvoru, priznati njegove dobre stvari (ki jih je zmeraj več kot je zlih) in jih kot take rabiti, da nas čim več ljudi zajame peta ali nadnaravna razsežnost, brez katere nobena od ostalih štirih razsežnosti, da se tako izrazim, ne more zajeti niti enega elektrona prave sreče.

Niso vsi svetniki enako dostopni po svojih tkzv. naravnih darovih; tudi svetega Ignacija Lojolskega je treba odkrivati. In to tem bolj, ker prenekatero oko — tudi brez povečevalnega stekla — lahko odkrije na jezuitih poteze, v katerih vidi značilnost celotnega reda, čeprav gre le za osebne hibe.

Na lastno željo sem odšel na Japonsko; pred odhodom sem prebil dve leti in pol v Republiki Irski, da se izpopolnim v angleščini, ki je tako važna za japonski misijon.

(nadaljevanje in konec prihodnjič)

KOLENDAR

(nadaljevanje s str. 7)

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

26. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair

MALI OGLASI

MACHINIST

Set up and operate CNC Machining Center, cutting intricate mold cavities. FADAL/Bostomatic experience required. All benefits and overtime. Air cond. shop in Twinsburg. 425-7374 between 9am and 3pm.

For Rent

Euclid duplex. Great location. 3 bdrms. Appliances. Garage. \$475. Call 687-0459.

Willowick, Ohio

Alum. sided, 4 bdrm, Master bungalow. New kitchen, modern bath, rec room, garage, lge lot. Near all conveniences. \$86,900. Make offer.

Pat Pollack Realty
944-5999

Ave. Igra Tony Klepec orkester.

NOVEMBER

9. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

9. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v Slovenskem domu na St. Clairju. Igra Tony Klepec orkester.

MALI OGLASI

Apartment For Rent

Lake Shore E. 185 St. area. Lge. Modern 1 bdrm apt. Appliances, air cond., new carpet. Garage inc. Quiet bldg. No pets. Lease \$350 per month. Call 338-3205 (x)

For Sale By Owner

Arlington — All Brick
1552 Lee Terrace Drive
Wickliffe, Ohio

3 bdrm, 1½ baths. Air cond. Ceiling fans. Mini blinds and all appliances. New furnace. Tastefully decorated. \$49,900. Call 944-6968 or 585-3834. (20-22)

For Rent

Euclid. 2 bdrm apt, up. \$500 per month, plus security. Call 261-9716. (20-21)

V najem

Enodružinska hiša. Severno od St. Clair Ave. Kličite 871-9430. (21-23)

FOR SALE

Open House Sun. May 26, 1-5
778 E. 232 St., Euclid
3 bedroom Tudor Colonial. \$89,900. Call any time: 731-9352.

Euclid Double

Luxury suite, 6 up. Central air. Deluxe kitchen. Appliances. 1½ baths. Carpeted. Basement. Garage. Lease. References + deposit. Adults. No pets. \$525. Call 486-2546.

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Co.
944-6777 (12-21)

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statilia 23, Tel.: 06-7590382, fax: 06-7594747. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona
Vinko Levstik

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizararska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

MIHELIN

TRAVEL BUREAU

"For All Your Travel Needs"

4118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Phone (216) 431-5710

Letalske in hotelske rezervacije za
SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES sprejema